

GA - 178

РУДОЛФ ЩАЙНЕР
РУДОЛФ ЩАЙНЕР

ИНДИВИДУАЛНИ

ДУХОВНИ СЪЩЕСТВА
И НЕРАЗДЕЛНАТА ОСНОВА НА СВЕТА

ЦИКЪЛ ОТ 3 лекции
изнесени в Дорнах
на 18, 19 и 25 9. 1917 г.

НЕРЕДАКТИРАН ТЕКСТ

Изготвил: ПЕТЪР ИВАНОВ РАЙЧЕВ – сканиран от копие

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

	СТР.
1.ДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ Дорнах, 18. 9. 1917 г.....	3
Индивидуални духовни същества и неразделната основа на света Част I	
2. ЕДИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ Дорнах,	18
Индивидуални духовни същества и неразделната основа на света Част II	
3. ДВАНДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ Дорнах,	32
Индивидуални духовни същества и неразделната основа на света Част III	
4. ТРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ Дорнах,	46
Трите области на мъртвите: живот между смърт и ново раждане	

ДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ

Дорнах, 18. 9. 1917 г.

ИНДИВИДУАЛНИ ДУХОВНИ СЪЩЕСТВА И НЕРАЗДЕЛНАТА ОСНОВА НА СВЕТА

ЧАСТ I

Вие ще се спомните изучаванията, при които се опитахме да установим едно съотношение към различните предпоставки и твърдения на съвременната психоанализа. Онова, което беше важно за мене в тези проучвания бе да се изясни понятието за "безсъзнателното", да се покаже, че начинът, по който понятието за "безсъзнателното", се обикновено използва в психоанализата е без никакво основание. Доколкото човек не е в състояние да отиде отвъд това понятие, което е едно чисто негативно понятие, не може да се каже нищо повече освен, че психоанализата работи с недостатъчни методи за познание върху едно специално важно изявление днес. Поради това, че психоаналитиците се стремят да изследват душата и духа и, както сме наблюдавали, дори следват тази душа и дух в социалния живот, човек трябва да признае, че тук ние имаме едно отклонение, което е много по-значително, отколкото онова, което официалната академична наука е в състояние да предложи в тази област. Поради това че аналитичната психология се опитва да се намеси в живота чрез педагогиката, терапията, а скоро навярно и чрез социални и политически средства, опасността, свързана с това трябва да се гледа с голяма загриженост. Така възниква въпросът какво е същественото, което съвременните изследователи не могат и не желаят да достигнат. Те признават, че съществува една душевна природа отвъд съзнанието, те търсят една душа отвъд съзнанието обаче не могат да се издигнат до познание на самия дух, Духът по никакъв начин не може да бъде схванат чрез едно понятие за безсъзнателното, защото един несъзнателен дух е като човешко същество, без глава. Аз съм ви обръщал вниманието, че има хора, които в известни хистерични състояния вървят из улиците и виждат в другите човешки същества само техните тела, но не и главите им. Ако човек не е в състояние да види главата на едно лице, това е определена болестна форма. Сред съвременните изследователи има такива, които вярват, че виждат целия дух. Обаче тъй както те представят духа като безсъзнателен, то те веднага показват, че самите те са жертва на илюзия, илюзията, че има един несъзнателен дух, дух без съзнание, ако бихме прекрачили прага на съзнанието, независимо дали по правилния начин, както винаги сме описвали това в нашето духовно-научно изследване или по един лош, ненормален начин, каквито са обикновено случаите, явяващи се при психоаналитиците.

Когато човек прекрачи прага на съзнанието, винаги навлиза в една духовна област; независимо от това дали влиза в подсъзнателното или в свръхсъзнателното, човек винаги влиза в една духовна област. Това е област

обаче, в която духът е съзнателен по един даден начин, развива известна форма на съзнание. Където духът, винаги има съзнание.

Човек трябва само да търси условията, при които въпросното съзнание съществува. Възможно е чрез Духовната наука да се разбере какъв вид съзнание дадено духовно същество има.

Преди една седмица тук бе разказан случаят на една дама, която напуска някакъв прием и едва не я сгзват някакви коне, а след това е била възпряна да не скочи в една река и е била обратно занесена в къщата, от която бе избягала. Там тя била е домакиня на къщата, защото по някакъв неясен подсъзнателен начин била влюбена в мъжа. В този случай не може да се каже, че духът, който не е принадлежал на съзнанието на тази дама, този дух, който я подтиква и водел, е един несъзнателен дух или че това е било едно несъзнателно душевно качество. Всъщност това е нещо крайно съзнателно. Съзнанието на този демоничен дух, който отвежда жената обратно при нейния незаконен любовник, този демон е наистина е много по-остро съзнание, отколкото е жената в нейната обърканост, т.е. в нейното съзнание. Когато човешкото същество по някакъв начин прекрачи прага на своето съзнание, тези духове, които тогава стават деятелни и силни не са несъзнателни духове. Такива духове стават съзнателно деятелни и силни по свое собствено право. Изразът "несъзнателен дух", както го използват психоаналитиците, няма какъвто и да е смисъл. Ако бих говорил само от моята собствена гледна точка, аз бих могъл да кажа, че цялата компания, седяща тук около мен е моето безсъзнателно, ако не бях запознат с него. Точно толкова малко можем да опишем като безсъзнателна духовните същества, които ни заобикалят и които сграбчват личността при специални условия, както е бил случаят с жената, за която ви разказах. Те са подсъзнателни, те фактически не се схващат от съзнанието, което живее пряко вътре у нас, но самите те са напълно съзнателни.

Много важно е да се знае това - особено за целта на Духовната наука в наше време - поради това, че знанието за един духовен свят, който лежи отвъд прага и знанието за наистина себесъзнателни индивидуалности не е само постижение на съвременната Духовна наука, а е фактически едно древно знание. В по-раншни времена то е било познавано само чрез едно древно атавистично ясновидство. Днес човек го знае чрез други начини, постепенно научава да го знае. Знанието за действителни духове, намиращи се извън човешкото съзнание - духове, живеещи при различни от човешките същества условия, ала в непрекъснато отношение с човешките същества, духове, които могат да хванат мисленето на човешкото същество, чувствата и волята му - това знание винаги е било известно. Това знание винаги е било смятано за тайно богатство на специална братства, които са третирали това знание в техните кръгове като строго езотерично. Защо са го третирали така? Да дадем подробности на този въпрос би ни

отвело твърде далеч, Обаче би трябвало да се каже, че отделни братства са били проникнати от убеждението, че болшинството човечество е било недостатъчно зряло за такова знание. Наистина такъв е бил случаят до голяма степен. Много други братства обаче, които се наричат левите братства се стремяха да запазят това знание, тъй като такова знание като притежание на малка група би дало на тази група власт над другите, които не притежават това знание. Винаги са се правели усилия, чиято цел е била да се спечели власт за една група над другите. Това можеше да се постигне, като се провъзгласи един вид знание за езотерично притежание, което пък се използва по такъв начин, че се овладява сила над нещо съвсем различно.

В нашето съвремие особено е необходимо да имаме яснота по тези въпроси. Както вие знаете - аз дадох подробности по това в последните лекции - от 1879 г. човечеството живее в много особено духовно положение. От 1879 г, изключително силни духове на тъмнината са били преместени от духовния свят в човешката област и онези хора, които все още се държат към Мистериите, свързани с този факт и ги поддържат неправилно вътре в малки групи могат да извършат голямо злосторство чрез тези тайни. Днес аз ще ви покажа точно как известни тайни, свързани със съвременното развитие могат да бъдат използвани по злосторен начин. Вие би трябвало да бъдете внимателни, да размишлявате цялостно върху това, което аз казвам днес, което пък утре ще предам, в по-историческо естество.

Вие всички знаете, че от дълго време вътре в нашия антропософски поток е обърнато внимание на факта, че това наше 20-то столетие е това столетие, което ще донесе в еволюцията на човечеството едно по-специално отношение към Христос. Това отношение към Христос ще се извърши в течение на 20-тия век и вече в първата негова половина ще започне явлението, за което пиша в моята първа Мистерийна Драма, чрез което явление за един голям брой хора в Христос ще стане едно действително съществуващо в етерния свят същество.

Знаем, че ние всъщност живеем във века на материализма. Знаем също, че от средата, на 19-тото столетие този материализъм е достигнал своята връхна точка. Всъщност обаче полярностите трябва да се приближат. Точно тази връхна точка на материализма вътре в човешката еволюция е, които трябва да се приближи до засилването на човешката еволюция, което пък води до действителното виждане на Христос в етера. Много лесно може да се осъзнае, че точно обявяването на тайната за виждането на Христос, за това ново отношение към човечеството, в което Христос ще влезе, ще събуди зла воля и противодействие в някои човешки същества. Те ще са членове на някои братства, които желаят да експлоатират събитието на 20-ия век, това събитие на появяването на етерния Христос; които ще

желаят да го използват за собствени цели, а не то да стане достойние на цялото човечество. Има братства, а братствата винаги влияят върху общественото мнение, които разпространяват това или онова чрез такива средства, които ще бъдат най-малко забелязани от хората. Има някои окултни братства, които разпространяват, че века на Материализма, е почти свършен, че в известен смисъл той вече е едно минало. Тези бедни за съжаление "умни хора" - в кавички разбира се - разпространяват това в множество събрания, книги и общества, че материализмът се бил изчерпал, че почти вече е възможно да се долови духа, ала те не могат да предложат на хората нищо повече извън само *думата* дух и отделни фрази. Тези хора повече или по-малко са в услуга на онези, чийто интерес е в това да казват неистината именно, че материализмът бил "се провалил", чрез лошо управление така да се каже. Това не е вярно, напротив материалистичното мислене е в процес на растеж. То най-много ще се разпространява, когато хората се само залъгват, че вече не са материалисти. Материалистичният начин на мислене е в процес на увеличаване и ще продължава да се увеличава през още четири или пет века.

Необходимо е, както често съм подчертавал тук, да се схване този факт с много ясно съзнание, да се знае, че това е така. Човечеството ще дойде до истинско излекуване само когато човек така напълно работи в живота на духа, че му е абсолютно ясно какво петата Следатланска епоха има, за цел да изтръгне напълно материализма от общата еволюция на човечеството. Всяко по-духовно същество трябва да противостои на материализма. В предишни лекции съм говорил за това какво хората от Петата Следатланска епоха трябва да се научат да посрещат - това ще рече да срещат напълно съзнателно и да се борят срещу злото, надигащо се в еволюцията на човечеството. Така както в Четвъртата Следатланска културна епоха задачата бе в борбата с раждане и смърт, така ние сега сме пред огромна борба със злото. Онова, което е важно сега следователно е да се схване духовното учение с пълно съзнание, а не да се хвърля пясък в очите на съвременниците и да се карат да мислят, че дяволът на материализма не съществува. Материализмът ще продължава все още за известно време. Онези, които боравят с тези неща не до правилния начин знаят за събитието на новото появяването на Христос така добре, както и аз, обаче боравят с това събитие по различен начин.

За да може човек да разбере това, трябва да държи очите си отворени за следното. Сега когато човечеството е станало това, което е в следатланско време, фразата, която много хора си повтарят, за да запазят удобното си спокойствие е напълно неправилна: "Докато живеем тук между раждане и смърт, касае се да се отдаваме на живота. Ако по-късно, когато преминем през смъртта, наистина влезем в един духовен свят, то той с течение на времето ще ни се разкрие, а за това ние можем да почакаме. Тук ще

се радваме на живота си, така като че ли има само един материален свят; а ако човек след смъртта си наистина влезе в един духовен свят, то този свят тогава ще ни се разкрие, ако наистина съществува. "Това отношение е толкова умно, колкото това, което някои имат, като казват: "Колкото е вярно, че има Бог на небето аз съм атеист!" Това е еднакво малко интелигентно, ала е отношението на мнозина, които казват: След смъртта ще разберем как стоят нещата междувременно никак не е необходимо да се занимаваме с Духовна наука.

Такова отношение винаги е било съмнително, а в следатлантския период, в който ние живеем, е зловещо, защото то е натрапено на човешките същества от силите на злото. Когато човек при сегашните състояния на еволюцията премине през портите на смъртта, той взима със себе си онези условия на съзнание, които сам е създал за себе си между раждане и смърт. Човекът, който при съвременните обстоятелства се е занимавал изключително с материалистични идеи, понятия и сетивни впечатления от материалният от сетивния свят, обрича себе си след смъртта да живее в една заобикаляща го среда в която само понятията определени през телесния му живот имат значение. Човешкото същество, което е поело духовни идеи влиза законно в духовния свят, а този, който е отхвърлял духовните идеи е принуден да остане в известен смисъл вътре в земните условия, докато той - и това може да продължи дълго време - се научи да поема достатъчно духовни понятия, за да може да бъде отнесен от тях в духовния свят. Това дали поемаме духовни понятия или ги отхвърляме следователно определя заобикалящата ни среда от другата страна на прага. Много от онези души - и това трябва да се каже със състрадание - които са отхвърлили или им е било попречено да поемат духовни понятия тук през живота все още се скитат около земята и макар и мъртви остават свързани към земната сфера. Душата на човешкото същество обаче, когато вече не е отделена от своята заобикаляща среда чрез физическо тяло - което тогава вече не може да предотвратява човешката душа да действа разрушително - става източник на неспокойствие в земната сфера.

Нека да проучим онова, което аз бих искал да охарактеризирам като по-нормално обстоятелство, при което души при съвременните обстоятелства преминават в духовния свят след смърт, души, които не са желали нищо да знаят за духовните понятия и опитности. Те стават източници, на размирици, защото биват задържани вътре в земната сфера. Само души, които тук на земята вече са били напълно проникнати от известно отношение към духовния свят, минават през портата на смъртта по такъв начин, че да могат да бъдат приети по правилен начин в духовния свят. Те по такъв начин излизат от земната сфера, че могат да изпредят нишки към онези, оставащи зад тях, нишки, които непрекъснато биват предени. Това трябва да ни стане ясно: Духовните нишки между душите на мъртвите и

онези от нас, които сме свързани с тях, не се прекъсват чрез смъртта; те остават дори по-близо до нас след смърт, отколкото са били тук на земята. Онова, което казвам, трябва да бъде прието като сериозна значителна истина.

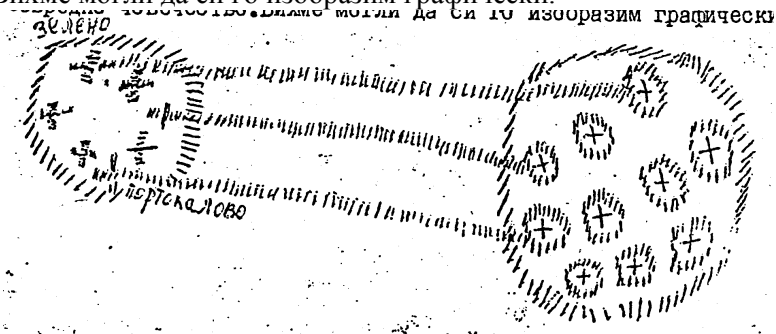
Аз не съм единственият, който знае това, други също съзнават, че понастоящем това е така. Има мнозина обаче, които експлоатират тази истина по един ужасен начин. Има заблудени материалисти днес, които вярват, че материалният свят е единственият, ала има също посветени, които са материалисти и които разпространяват материалистично учение чрез братства. Не трябва да сгрешите като вярвате, че тези посветени имат глупавото мнение, че не съществува дух, или че човешкото същество не притежава душа, която може да живее независима от тялото. Може да бъдете сигурни, че един, който е бил наистина посветен в духовния свят, никога не ще се подаде на глупостта да вярва само, в материя. Има мнозина обаче, които са заинтересовани, в разпространяването на материализма и които правят всевъзможни подреждания, щото голяма част от човешките същества да вярват само в материализма и да са напълно под негово влияние. Има братства, оглавявани от посветени, които имат точно този интерес да култивират и разпространяват материализма. И много добре се услужва на тези материалисти, когато се говори непрекъснато, че материализмът е вече победен, защото е възможно да се работи за някакви цели чрез използване на думи с противоположни значения. Как това нещо се провежда е крайно сложно.

Какво всъщност желаят такива, посветени, тези посветени, които твърде, добре знаят, че човешката душа е чисто духовно същество, едно духовно същество напълно независимо от телесността? Какво желаят тези посветени, които, въпреки че знаят това, подтикват и култивират материалистичното мислене на човешките същества? Тези посветени желаят щото да има колкото се може повече души, които тук между раждане и смърт да поемат само материалистични понятия. Чрез това тези души биват подготвяни да остават в земната сфера. До известна степен те биват завързани към земната сфера. Представете си, че се установяват такъва, на които това е съвсем ясно, които са напълно запознати с тези обстоятелства. Тези братства подготвят някои човешки души така, че те да остават в областта на материализма. Ако тези братства след това наредят - което е твърде възможно чрез тяхната, зла сила - тези души след смъртта да влязат в областта на силовата сфера на тяхното братство, то тогава това братство, спечелва огромна сила. Тези материалисти, следователно, не са материалисти, защото не вярват в духа - тези посветени материалисти не са така глупави, те твърди добре знаят положението на духа. Те принуждават души да остават в материята дори след смъртта, обаче за да използват такива души за собствените си цели. Тези братства произвеждат една клиент

тела от души, които, остават в областта на земята. Тези души на мъртвите имат вътре у себе си енергии, които могат да бъдат направлявани по различни начини, чрез които, могат да се постигат различни неща и чрез които човек може да придобие специална, манипулационна сила върху онези, които не са посветени в тези неща.

Така някои братства подреждат нещата. По тези въпроси човек може да се ориентира ясно само ако не позволява да бъде заблуден от тъмнина и мъгла, не позволява да бъде заблуден от вярата, че такива братства или не съществуват или че тяхната дейност е безвредна. В никакъв случаи те не са безвредни, те са фактически крайно вредни. Те казват, че човешките същества би трябвало все повече и повече и по-дълбоко да навлизат в материализъм, че те би трябвало да вярват, според мисленето на такива посветени, че духовни сили наистина съществуват, но че тези духовни сили не са нищо друго освен известни енергии на природата.

Аз бих искал да ви охарактеризирам идеала, който имат подобни братства. Човек трябва да положи известни усилия, за да разбере това положение. Представете си следователно един безвреден свят на хора, които малко нещо са отклонени от правилния път чрез преобладаващите днес материалистични понятия, които малко нещо са се отклонили от старите установени религиозни идеи. Представете си едно такова безвредно човечество. Бихме могли да си го изобразим графически.

Ние тук си представяме областта на такова едно безвредно човечество /по-големия кръг/. Както вече казах, на това човечество не му е съвсем ясно за духовния свят; отклонени от своя път чрез материализма, хората не са сигурни как трябва да се отнасят към духовния свят. Те особено не са наясно как би трябвало да действуват по отношение на онези, които са минали през портата на смъртта. Нека да предположим сега, че областта на такова едно братство е тук /малкия кръг, зеленото/. Това братство разпространява учението на материализма; то се грижи щото хората да мислят чисто материалистични мисли. По този начин това братство създава души, които остават в земната сфера след смъртта си. Те ще станат една духовна клиентела за ложата /виж рисунката, оранжевото/. Това означава, че

са създадени мъртви хора, които не могат да напуснат земната сфера, но ще останат на земята. Ако са направили правилните подготвления, те ще могат да бъдат задържани в ложите. По този начин следователно се създават ложи, които съдържат както живи, така и мъртви, ала мъртви, които са свързани със земни енергии.

И нещата биват така направлявани, че тези хора имат заседания по същия начин, както бе случаят със сеансите, които ставаха през втората половина на 19-тото столетие, за които вече често говорих. И тогава може да се случи - и аз ви моля това добре да запомните - че онова, което става в тези сеанси, се направлява от ложите с помощта на въпросните мъртви. Истинската цел на майсторите на тези ложи обаче е, щото човешките същества да не знаят, че имат работа с мъртвите, а че имат работа с по-висшите сили на природата. Хората по този начин вярват, че това са по-висши сили на природата, че психизмът и други подобни са само по-висши сили на природата. Истинското понятие за душа ще им бъде отнето и ще се каже, че така както има електричество, както има магнетизъм, така също има и по-висши сили. Фактът, че тези сили се извличат от души го крият от онези, които направляват ложата. Чрез това обаче тези безвредни души постепенно стават напълно зависими, зависими в душите си от ложата, без да осъзнават какво ги подчинява, без да осъзнават източника на онова, което ги направлява.

Няма друго лекарство срещу това положение освен знанието за него. Когато човек знае за това, той вече е защитен. Когато човек го знае дотам, че знанието става една вътрешна сигурност, истинско убеждение, тогава човек бива защитен. Човек обаче не трябва да бъде мързелив в усилието си да спечели тези неща. Трябва да се каже, че никога не е твърде късно. Аз често съм ви обръщал внимание за следното: тези неща могат да се изяснят само постепенно и аз само постепенно мога да задвижа елементите, които ще ви донесат пълно изясняване. Много често съм ви казвал, че в течение на втората половина на 19-тото столетие множество братства на Запада въведоха експериментално спиритизма, за да убедят себе си чрез този опит, че те са постигнали пред човечеството онова, което са възнамерявали. Това беше един опит, за да се види къде те стоят по отношение на човечеството. В тези сеанси те очакваха хората да кажат, че има по-висши сили на природата. Обаче тези леви братства бяха разочаровани, че хората не казаха това, а казаха, че в сеансите се явяват духовете на мъртвите. Това беше горчиво разочарование за тези посветени. Това бе точно, каквото те не очакваха, защото точно това вярване в мъртвите бе, което тези посветени желяха да отнемат на човека. Не дейността на мъртвите, не дейността на силите на мъртвите, а тази мисъл, че силите, извлечени от мъртвите, тази правилна значителна мисъл, тя само трябваше да

бъде отнета на човека. Братствата виждат, че това е един по-висш материализъм, че е материализъм, който, не само отрича духа, но желае да принуди духа да влезе в материя. Те виждат, че материализма има форми, в които той вече може да бъде отречен. Може да се каже, че материализмът бил вече изчезнал - ние вече говорихме за дух, но всички те говорят за дух по един неясен начин. Много е лесно да бъдеш материалист, когато цялата природа е превърната в дух по такъв начин, че изкача психизма. Онова, което е важно, е човек да е в състояние в конкретния духовен свят, в конкретната духовност.

Тук вие имате началото на онова, което все повече и повече ще се усилва през следващите пет века. Тези зли братства сега се самоограничават, ала те неминуемо ще продължат своята дейност, ако не бъде тя предотвратена, а тя може да бъде предотвратена само ако хората надделеят мързела си и се обърнат към духовно-научния мироглед за света.

Чрез тези сеанси следователно тези братства, така да се каже, се издадоха. Вместо да се прикрият те се разкриха сами чрез тези сеанси. Това показва, че техният план не е бил напълно успешен. По тази причина в същите тези братства изникна импулса да се опитат да дискредитират спиритизма за известно време през 1890-тых години. Накъсо казано, може да видите колко дълбоко остри въздействия могат да бъдат постигнати по този начин с методите на духовния свят. Това за което говорим тук е едно увеличаване на власт, експлоатиране на някои еволюционни условия, които ще възникнат в течение на човешката еволюция.

Този растящ, материализъм на човешки души, това затваряне на човешки души в земната сфера - ложите са също в земната сфера - срещу това ще трябва да се противодействува. Ако душите следователно се навъртат около ложите и за да бъдат в помощ там, те трябва да бъдат привързани към земята. Това усилие, този импулс да се работи в земната сфера чрез душите се противодействува чрез значителния импулс на Мистерията на Голгота. Този импулс на Мистерията на Голгота е също така лечението за света против материализирането на душата. Пътят, извървян от Самия Христос е напълно извън волята и намеренията на човешките същества. Никакво човешко същество следователно, независимо колко много знание притежава - също никакъв посветен няма влияние върху онова, което Христос върши, което ще доведе, в течение на 20-тото столетие, до появяването за което вече казах и за което ще намерите указания в Мистерийните драми. Това напълно зависи от Самия Христос. Христос съществува в земната сфера като етерно същество. От човешкото същество зависи като човек ще установи отношение с Него. За появяването на Самия Христос следователно никой, никакъв посветен, макар и много силен, няма влияние. То ще стане. Аз ви моля здраво се дръжете за това. Подготовки

обаче могат да бъдат направени за приемането на това Христово събитие по един или друг начин, за да даде то резултат.

Тези братства, за които току що ви говорих, които желаят да привържат човешките души към материалната сфера, се стремят Христос да премине незабелязано през 20-тото столетие, Неговото идване като етерна индивидуалност да не се забележи от човешките същества. Това усилие се развива под влиянието на една твърде определена идея, под един определен импулс на воля. Тези братства желаят да завладеят сферата на влияние, която ще дойде чрез Христос в 20-тото столетие и ще продължи по-нататък да я завладеят за едно друго същество, за което по-късно ще говорим с повече подробности. Има братства на Запада, които се опитват да се борят против Христовия импулс. Те желаят да поставят друга индивидуалност, който все още не се е появявала в плът, а само като една етерна индивидуалност, която е със силна Ариманова природа, на мястото на Христос. Всички тези мерки, за които говорих относно мъртвите и т.н. служат в края на краищата на целта да се отдалечат човешките същества от Христос, Който премина през Мистерията на Голгота и да се осигури властта върху земята за друга индивидуалност. Това е истинска борба, а не нещо, което аз зная като абстрактни понятия или нещо подобно, а една истинска борба. Това е истинската борба, която се отнася до поставянето на друго същество на мястото на Христовото същество в течение на човешката еволюция за останалия период на Петата Следатлантска епоха, както и за Шестата и Седмата. Задачата на едно здраво, честно духовно развитие е да се унищожат такива усилия, които в истинския смисъл на думата са анти-Христови, да се премахнат, да се унищожат. Това може обаче да се постигне само чрез ясно виждане. Това друго същество, което братството желае да турне като управител те ще го наричат "Христос"; те фактически ще го провъзгласят за "Христос". Онова, което ще е важно, ще бъде да се различава между истинския Христос, Който, когато ще се появи не ще бъде индивидуалност, въплътена в плът и съществото, което ще бъде провъзгласено за истинския Христос, което никога още не се е въплъщавало през земната еволюция. Това друго същество е същество, което е достигнало само до етерно въплъщение и той ще бъде поставен от братството на мястото на Христос, Който би трябвало да мине незабелязан.

Тук говорихме за онази част от битката, която се отнася до фалшифициране появяването на Христос през 20-тото столетие. Онзи, който наблюдава живота само повърхностно, преди всичко чрез външни разговори за Христос и за въпроса за Исус и пр., не поглежда в дълбините. Това е мъглата, парите, чрез които хората биват залъгвани, отклонявани от по-дълбоките неща, от главното. Когато теолозите разискват за Христос, в такива разисквания винаги има някакво духовно влияние от някъде. Тези хора

много често насърчават твърде по-различни цели и задачи от онези, в които те фактически съзнателно вярват.

Тук се крие и опасността от понятието за безсъзнателното, чрез което хората са натиквани в объркване, дори за такива важни неща. Тези зли братства преследват своите цели много съзнателно, ала онова, което братствата преследват съзнателно естествено става несъзнателно за всички онези, които провеждат всевъзможни повърхностни разисквания и планове. Не се достига до същината на въпроса обаче, когато се говори за безсъзнателното, защото така нареченото безсъзнателно е просто от другата страна на прага на ежедневното съзнание. Това е точно сферата, в която знаещият може да разгърне своите планове. Виждате, че това е същественото от едната страна на положението, именно, че наистина известно число братства застават в опозиция, братства, които желаят да подменят дейността на Христос с дейността на друга индивидуалност. Тези братства подреждат нещата така, че да могат да постигнат тяхната цел.

Противоположно на това има братства на Изтока, особено индийски братства, които също така желаят твърде многозначително да се намесят в еволюцията на човечеството. Тези обаче братства преследват друга цел. Те никога не са развили този вид езотерицизъм, чрез който биха могли да улавят мъртвите и ги довеждат в областта на ...липсва малко текст/.....към такива неща. От друга страна, те също не желаят Мистерията на Голгота с нейния импулс да навлезе в еволюцията на човечеството. Те също не желаят това. Но те не го желаят не защото мъртвите са на тяхно разположение, както казах, че е случаят с братствата на Запада. Те желаят да се борят срещу Христос, Който ще навлезе в човешката еволюция като една етерна индивидуалност в течение на 20-тото столетие, не като Го заменят с друга индивидуалност; за тази цел ти биха имали нужда от мъртвите, а те не притежават такива. Вместо това те желаят да отклонят интереса на хората от Христос. Те не желаят да разрешат на Християнството да стане силно, тези братства на Изтока, особено индийските братства. Те не желаят интересът към истинския Христос, Който е преминал през Мистерията на Голгота да процъфтява, интересът в Христос, Който е имал само едно единствено възплъщение в течение на 3 години тук на Земята и Който не може да се яви отново на Земята във физическо възплъщение. Те не желаят да използват мъртвите в своите ложи, но нещо друго извън онова, което някога са били само прости, живи човешки същества. В тези индийски, източни ложи друг вид същество се използва на мястото на мъртвите, използвани от западните ложи.

Когато едно човешко същество умре, то изоставя своето етерно тяло; то се отделя от него скоро след смъртта му. При нормални условия това етерно тяло се асимилира от космоса. Това абсорбиране е малко нещо сложно, както съм ви показал това по много различни начини. Преди

Мистерията на Голгота обаче, а дори и след Голгота, специално в Източните области, нещо твърде различно беше възможно. Когато едно човешко същество след смърт предаваше своето етерно тяло, известни същества са способни да се поселят в това етерно тяло: тогава те стават етерни същества в тези етерни тела, които са били изоставени от човешки същества. Следователно в Източните области и сега се случва, че не мъртви хора, но всевъзможни демонични духове биват населени да се поселят в етерни тела, изоставени от човешки същества. Такива демонични духове, които населяват етерни тела, изоставени от човешки същества .../липсва малко текст/... в материя; Източните ложи от левия път имат демонични духове, които не принадлежат на земната еволюция, но които пролазват в земната еволюция, като заемат етерни тела, освободени от човешките същества.

Външно това явление се трансформира чрез благоговение. Вие знаете, че някои братства притежават изкуството да създават илюзии. И тъй като хората не знаят колко разпространена е вече илюзията всъщност, те лесно могат да бъдат измамени чрез изкуствено създадени илюзии. Това се извършва по следния начин: Онова, което някой човек желае да постигне бива облечено във формата на благоговение. Представете си, че имам група хора, роднинско племе, че аз съм подредил предварително като "зъл" брат възможността, щото етерното тяло на един праотец да бъде заето от едно демонично същество. И аз казвам, на тази роднинска група, че те трябва да благоговеят пред този праотец. Праотецът е просто онзи, който е изоставил своето етерно тяло, което пък било заето от демони чрез машинации на ложата. Това е начинът, по който възниква благоговението пред праотците. Тези праотци, които са обожествяват обаче са просто демонични същества вътре в етерното тяло на съответния праотец.

Може да се отклони световният мироглед на Източния народ от Мистерията на Голгота, като се работи по този начин, както се прави това в Източните ложи. Тяхната цел чрез това ще бъде постигната, щото Христос като индивидуалност, която ще премине над Земята да остане незабелязан от Източните народи, а може би и от много хора навсякъде. Те следователно не желаят да турнат един фалшив Христос на негово място, а само да направят щото появяването на Христос Исус да остане незабелязано.

До известна степен една двойствена борба се води днес срещу .../липсва малко текст/... столетие. Човечеството фактически е вмъкнато.../липсват думи/...което виждаме да се случва в индивидуални случаи по същина е само едно последствие на онова, което става в големите импулси на човешката еволюция. По тази причина е много тъжно, че хората ще бъдат непрекъснато заблуждавани, когато безсъзнателното, така нареченото безсъзнателно, работи вътре у тях - бидейки това някоя отминаваща любов или нещо подобно - когато всъщност импулси от крайно съзнателна

духовност минават от всякъде през човечеството, но те оставят сравнително несъзнателни, ако човек не се загрижи сам за тях в собственото си съзнание.

Към тези неща трябва да се прибавят още много други. Човешки същества, които честно са загрижени за еволюцията на човечеството винаги са имали предвид такива неща, каквито тук характеризираме и са предприемали онова, което е било правилно от тяхна гледна точка. Повече от това човешкото същество не може или не е разрешено да направи.

Едно добре запазено място за духовен живот, едно изключително добре запазено място, запазено срещу всички възможни илюзии, бе Ирландия, Ирландския о-в през първите Християнски векове. Той наистина бе запазен от всички възможни илюзии, повече отколкото, коя и да е област на Земята. Това е също и причината, че толкова много разпространители на Християнството произлязоха от Ирландия.

Тези разпространители на Християнството обаче трябваше да работят сред едно наивно човечество, защото Европейското човечество, сред което те работеха, беше през онези дни наивно. Те трябваше да приемат това човечество с неговата наивност и да имат това предвид, ала що се отнасяше до тях, те трябваше да знаят и да разбират великите импулси на човечеството. През четвъртото и петото столетие особено Ирландски посетени работеха в Централна Европа. Те започнаха там, а тяхната дейност се състоеше в подготвяне на онова, което трябваше да стане в бъдеще. До известна степен те са били под влиянието на посветителното знание, което разкривало, че в 15-ия век /1413 г., както знаете/ ще започне Петата Следатлантска епоха. Те бяха под това влияние. Те също знаеха, че трябва да подготвят една напълно нова епоха, че това наивно човечество трябва да бъде запазено за този нов период. Какво бе, което се извърши по онова време, за да се запази това наивно човечество, да се издигне една ограда около него, така да се каже, за да се предпази да влязат известни злотворни влияния? Какво беше направено?

Еволюцията беше направлявана първо от добре инструктирани и от честни групи по такъв начин, че постепенно всички океански пътувания бяха преустановени, пътувания, които в миналите времена са били правени от Северните страни към Америка. Така бе подредено, че докато в минали времена лодки преминаваха от Норвегия към Америка с известни цели /ще кажа повече за това друг път/, това знание за Америка бе напълно забравено от европейското население така че връзката с Америка беше постепенно напълно прекъсната. В 15-тото столетие нищо не се знаеше за Америка от Европейското човечество. Развитието на това се направляваше специално от Рим, така че за определени причини връзката с Америка бе постепенно загубена, защото Европейското човечество трябваше да бъде запазено от американските влияния. Особено включени в този процес

на запазване на Европейското човечество от американски влияния бяха точно тези монаси от Ирландия, които като Ирландски посветени бяха разпространили Християнството по Европейския континент.

В древни времена съвсем определени влияния идваха от Америка, през времето, когато започна Петата Следатлантска епоха обаче така се подредиха нещата, че Европейското човечество да не бъде повлиявано от Америка, не знаеше нищо за нея, живееше във вярата, че Америка не съществува. Само след като започна Петия Следатлантски период Америка беше отново открита, нещо което е известен факт. Една от истините, с които навярно сте запознати, е, че онова, което се учи в училищата като история е много пъти една "удобна басня". Това, че Америка била открита за първи път през 1492 г. е една такава удобна басня. Тя бе само преоткрита. Просто за един период връзките бяха хитро скривани, това е което бе станало. Също така е важно обаче да се знае какво е било обстоятелството, да се знае истинската история. Истинската история е, че Европа е била обградена за известно време и е била внимателно запазена някои влияния, които не трябвало да идват в Европа.

Такива неща ни показват, колко значително е да не се приема така нареченото безсъзнателно като безсъзнателно, а по-скоро като нещо, което е крайно съзнателно и става отвъд прага на ежедневното човешко съзнание. Наистина важно е за една по-голяма част от човечеството да научи известни тайни. Аз следователно съм направил толкова, колкото е възможно да се направи по този въпрос в публични лекции в Цюрих. В Цюрих, както ви е известно, аз съм отивал дотам, че да обясня на хората размера, до който историческият живот не се схваща от човешките същества с обикновеното съзнание, а е всъщност сънувано, как съдържанието на историята е всъщност сънувано от човешките същества. Само когато хората осъзнаят това, тези понятия ще станат здравословни.

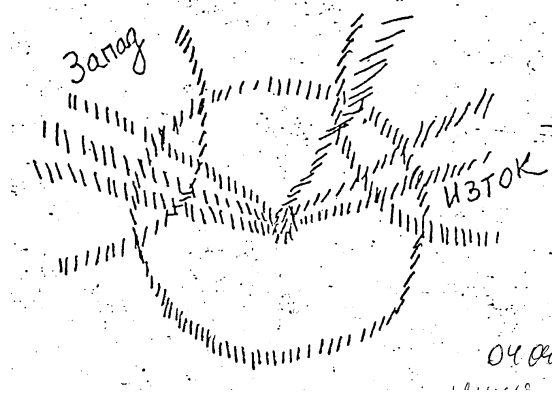
Това са неща, чрез които човек постепенно събужда съзнанието си. Явленията, фактите ще се изпълнят, ще ни покажат истината за тези неща. Човек трябва само да внимава да не ги пренебрегне. Човешките същества минават сляпо и спящо през фактите; Те също минават сляпо и спящо през такива трагични катастрофа, като настоящата. Това са неща, които аз бих желал да се отпечатат в сърцата ви днес по-исторически. Утре ще говоря за тези неща, по-определено.

Към тези неща бих искал да прибавя още една картина. Първо, вие вече видяхте от казаното, каква огромна разлика има между Изтока и Запада в еволюцията на човечеството. Второ, моля ви да размислите за следното. Виждате, психоаналистите говорят за подсъзнателното, за подсъзнателния живот на душата и прочее. Не е толкова важно да се говори за такова едно неопределено понятие за тези неща, но е необходимо да се схване какво наистина има отвъд прага на съзнанието. Какво има там? Много на

истина се намира там долу под прага на съзнанието. За самото себе си обаче онова, което лежи долу там е крайно съзнателно. Човек трябва да разбере какъв вид съзнателна духовност съществува отвъд прага на съзнанието. Трябва да се говори за съзнателна духовност отвъд прага на съзнанието, а не за несъзнателна духовност. Трябва да ни стане ясно, че човек има много в своето обикновено съзнание, за което той не знае нищо. Човешкото същество би изпаднало в ужасно положение, ако човек трябваше да знае всичко, което става вътре в него, в неговото обикновено съзнание. Само размислете как човек би могъл да продължи да яде и да пие, ако той трябваше да се запознае точно с всичките физиологични и биологични процеси, които стават от поемането на храната нататък. Всичко това става във безсъзнателното. Има духовни енергии, които работят навсякъде, дори в чисто физиологичното. Човек обаче не може да почака да не яде и да не пие, докато не научи какво всъщност става вътре у него. Толкова много неща стават вътре у човека! За човека голяма част, далеч по-голямата част, на неговото същество е несъзнателно, или да го кажем по-добре подсъзнателно. Странното нещо е, че това подсъзнателно, което ние носим вътре у себе си е обхванато от друго същество при всички обстоятелства. Това означава, че ние не сме само едно сливане на тяло, душа и дух, носещо вътре в нас през света нашата душа, която е независима от нашето тяло; малко преди раждането друго същество заема подсъзнателните части на човешкото същество. Това същество е там, това подсъзнателно същество, което придружава човека по целия му път между раждане и смърт. Малко преди раждането то влиза в човека и го придружава. Може това същество да се охарактеризира като такова, което прониква човека в онези части, които не влизат в неговото обикновено съзнание: това е едно много интелигентно същество и притежава воля, която е сродна че силите на природата; В своята воля то е много по-близо свързано с енергиите на природата, отколкото е човекът.

Трябва обаче да подчертая особеността, че това същество би страдало изключително много, ако при съвременните условия то би преживяло смърт заедно с човека. При настоящите условия това същество не може да преживее смърт с човека. То следователно изчезва малко преди смъртта, винаги трябва да спаси себе си. То винаги има подтика да нареди живота на човешкото същество по такъв начин, че то да може да надделее смъртта. Ще бъде ужасно за еволюцията на човешкото същество обаче, ако това същество, което има притежание на човека по такъв начин, не би било в състояние да победи смъртта, ако то би могло да умре с човека и по този начин да влезе в духовните светове, в които човек влиза след смърт. То винаги трябва да се сбогува с човека, преди той да влезе в духовния свят след смъртта си. В някои случаи това е много трудно за това същество и произлизат всевъзможни усложнение. Ето какво е положението: това

същество, което държи властта напълно в подсъзнателното, е крайно зависимо от Земята като цялостен организъм. Земята не е никак съществото, описано от геолозите, минералозите и палеонтолозите; нашата Земя е едно напълно живо същество. Човекът вижда само неговия скелет, защото геологът, минералогът и палеонтологът описват само неговата минерална природа, а това е Земният скелет. Ако знаете само това, това би било да знаете толкова, ако влезете в тази стая и чрез някои специални подреждания на нашата способност за зрение, не бихте могли да видите нищо от тази прекрасна компания, а само кости, само скелетните системи. Представете си, че някои влиза през вратата и на тези столове седят само скелети /това не значи, че вие ще имате само кокали, това не очаквам от вас - но ще предположим, че човекът има способността да вижда само кости, той ще е снабден с някакъв вид рентгенов апарат/. Това е точно онова, което геолозите виждат от земята, Те виждат само скелета. Тази земя обаче не се състои само от скелет, а е жив организъм, и тази земя изпраща от своя център към всяка точка на повърхността си, към всяка територия специални енергии. Представете си повърхността на земята / вж рисунката/

ЕДИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ ИНДИВИДУАЛНИ ДУХОВНИ СЪЩЕСТВА И НЕРАЗДЕЛНАТА ОСНОВА НА СВЕТА ЧАСТ II

Дорнах, 19. 11. 1017 г.

Ние сега култивираме учение, което аз съм свързал с една жажда за знание, която се влива в човека, обаче все още няма достатъчни методи в постигането на това знание. Това ни води до далечни исторически перспективи във връзка, с което аз ви моля да размислите върху следващото. При тези неща ние боравим с доклади за действителни събития, а не с някаква теория или система идеи, а с доклади за факти. И точно това трябва

непрекъснато да имаме на ум, тъй като в противен случай би било твърде трудно да достигнем разбиране за тези неща. Не се касае до това, че аз развивам исторически закони или идеи, но до това, че представям факти, които се отнасят до намеренията и целите на някои личности, обвързани в братства. Те също са свързани и с други същества, които въздействуват на такива братства, които пък братства търсят тяхното въздействие. Тези същества не са човешки същества, vyplътени в плът, а са същества, които се vyplътват в духовния свят. Необходимо е това да не забравяме, особено относно такава информация, каквато ви дадох вчера, тъй като при тези братства ние боравим до известна степен с различни групи. Това вие можахте да видите вече в миналогодишните разисквания. По това време аз ви обърнах внимание на факта, че вътре в тези братства ние имаме работа с една група, която настоява за абсолютна секретност относно някои повисши истини. Срещу това с различни отсеньци има членове на други братства, които твърдят, че особено след средата на XIX столетие някои истина трябва да се разкрият на човечеството, внимателно и подходящо, като се започне с онези истини, чието разкриване е най-необходимо. В допълнение на тези главни фракции има други групи с различни нюанси. От това може да видите, че това, което се възнамерява, което се планира от такива братства за импулс в еволюцията на човечеството, често подлежи на компромис.

Тези братства, които бяха запознати с духовните импулси, работещи в човешката еволюция, видяха приближаването на една значително събитие в началото на 1840-тых години, т.е. в средата на XIX столетие. Това събитие беше борбата между известни духове и по-висши духове, борба, която кулминира в 1879 г. когато някои ангелски духове, духове на тъмнината станаха жертва на събитието, което се представя символично в това, че Архангел Михаил побеждава Дракона. Когато братствата усетиха приближаването на това събитие, те трябваше да вземат отношение, те трябваше да се попитат какво трябва да се направи. Онези членове на братствата, които желяха над всичко да вземат предвид нуждите на времето, до известна степен бяха изпълнени с най-добри намерения. Те бяха, които предприеха погрешния импулс, който искаше да се въобрази с материализма на времето. Те бяха, които смятаха, че е за предпочитане да се даде на човешките същества, които желяха да знаят неща само от физическия път, и нещо от духовния свят; това щеше да бъде съобщено пряко по материалистичен начин на този материалистичен път. Намеренията бяха добри, когато спиритизмът бе даден на света през 1840-тых години. По времето на тази борба, време в което, както съм казвал, духът на критиката царуваше на Земята - интелектът, отправен само към външния свят - необходимо бе да се внедрен в човешкото същество поне една опитност, едно чувство, че има духовен свят, заобикалящ човека. Така както въз-

никват компромиси, така също възникна и този компромис. Членове на тези братства, които поддържаха пълно отричане на разкриването на някои духовни истини на човечеството бяха победени от мнозинството и трябваше да се съгласят. Когато се борави с група и волята на групата надделява, трябва да се правят компромиси. Както е естествено и във външния живот, обаче ако нещо е решено вътре в една група, нещо се очаква от решението не само от онези, които са задвижили нещата за свои собствени цели, а и онези, които първоначално са били против това решение, също са очаквали това или онова, след като решението вече е било приложено.

Духовни членове на братството с добри намерения така възприемат погрешното мнение, че чрез използването на медиуми хората биха могли да се убедят в съществуването на един духовен свят около тях. След това би било възможно, вярвали те, да се дадат на човека по-висши истини на основа на това убеждение. Това можеше да стане, ако това което тези членове на братството с добрите намерения бяха очаквали и то беше станало действително, ако онова, което тези медиуми бяха изнесли бе представено и възприето като че ли се отнася до един духовен свят около нас. Нещо напълно по-различно стана, както посочих още вчера. Онова, което излезе най-вече чрез медиумите бе изтълкувано от хората, които взимаха участие в сеансите за нещо идващо от мъртвите. Онова, което се разкри чрез спиритизма следователно по същина бе разочарование за всички. Онези, които бяха направили отстъпката, естествено бяха най-много уплашени, че в сеансите и понякога с право, можеше да се говори за проявление на духовете на заминалите си. Прогресивните посветени с добри намерения никак не бяха очаквали, че ще се говори за мъртвите. Те очакваха, че ще се заговори за всемирния елементален свят. Те също бяха разочаровани.

Такива неща внимателно се наблюдават от онези, които са посветени по едни по-специален начин. В допълнение на гореспоменатите членове на братствата има и членове на други братства, или по някои времена части от същото братство, в който малцинства - а понякога също и множество - можеше да се оформи.

Трябва да внимаваме за други посветени, които се наричат сред братствата "левите братя", т.е. онези, които експлоатират всичко, което се внедрява като импулс в човешката еволюция като средство за власт. Очевидно е, че тези братя на лявото, на черното, също са очаквали всевъзможни неща да се проявят чрез спиритизма. Аз вчера обясних, че предимно такива леви братя са, които правят подреждане използване на душите на мъртви човешки същество. За тях бе от огромен интерес какво ще произлезе от тези сеанси. Те постепенно обсебиха цялото това поле на сеанси. Посветените, имащи добри намерения постепенно напълно загубиха интерес към спиритизма, в известна степен те се усещаха засрамени, защото онези,

които бяха срещу спиритизма отначалото им казаха, че по начало се е знаело, че нищо добро не можело да излезе сега от спиритизма. Чрез това спиритизмът идва в сферата на властта на левите братя. Вчера говорих за такива леви братя, които бяха разочаровани, защото видяха, че чрез спиритизма, който те самите задвижиха, започна да се разкрива онова, което те над всичко *не* желаеха да изкочи. Тъй като участниците в сеансите вярваха, че са под влияние на мъртвите, възможно бе в тях да се разкрие чрез вести от самите мъртви, какво някои леви братства вършеха с душите на заминалите. В тези сеанси можеха да се проявят точно онези души, които бяха зле използвани до известна степен от левите братства.

Моля да имате предвид, че с тези съобщения ние не боравим с теории, а разказваме факти, които могат да бъдат проследени до отделни индивидуалности. Когато тези индивидуалности се обединят в братства, една индивидуалност може да очаква едно нещо, докато друга очаква съвсем различно от същото нещо. Не е възможно да се говори за актуалности в духовния живот; не е възможно да се търси там нищо освен действието на импулсите на индивидуалностите. Онова, което един върши и онова, което друг върши си противоречат така, както в живота. Когато обаче се говори за теории, може да не се наруши основата на противоречието. Обаче, когато се говори за факти, то точно защото се говори за факти често може да се покаже, че тези факти се съгласуват така малко в духовния свят, както действията на човешките същества правят това на физическото поле. Следователно Ви моля да разберете, че не е възможно, когато се говори за тези неща, да се говори и за реалности, ако не се говори за индивидуални факти. С тях ние се занимаваме. И така става необходимо да държим индивидуалните потоци отделно, да ги отделим.

Това обаче е свързано с много значително нещо, което човек трябва да внесе в своето съзнание, ако желае в съвременieto да достигне до някакъв вид задоволяващ световен мироглед. Което аз говоря сега е от изключителна важност и макар и да е нещо абстрактно, ние отново трябва да доведем този факт пред нашите души.

Ако човек желае да си изгради един световен мироглед, той правилно се стреми към хармонизиране на отделните части. Това той върши от навик, който е много оправдан, защото през много векове на всички е казвано, че най-голямото съкровище на човешката душа и дух е монотеизмът. Онова, което се среща в света като опитност човек желае да го сведе обратно до една неразделна основа на света. Това е добре оправдано, макар че не по начина, по който обикновено вярваме да е оправдано. То е оправдано по един напълно различен начин, за който ще говорим следния път. Днес желая да представя пред душите ви само онова, което е от принципиална важност.

Онзи, който се приближава към света с очакването, че всичко трябва да обясни на себе си без противоречия, като че е възникнало от една неразделна основа на света, ще преживее много разочарования, когато застане лице с лице пред света и неговите опитност по един непредубеден начин. Традицията е за човешкото същество да се отнася с всичко, което той възприема в света според една пасторална световна концепция, в която всичко се връща до една неразделна божествена предвечна основа; всичко произтича от Бога и следователно трябва да бъде разбрано като единство. Обаче не е такъв случаят вече. Онова, което ни заобикаля в света като опитности, не произтича от неразделна предвечна основа. По-скоро то произтича от духовни индивидуалности, различни една от друга. Различните индивидуалности работят заедно във всичко, което ни заобикаля в света като опитност. Това е, което е над всичко. Ние ще говорим следния път за други начини, по които се оправдава монотеизмът, обаче това е, което засега е над всичко. Трябва да мислим за индивидуалности, които до известна степен са фактически до голяма степен - независими една от друга, веднага щом прекрачим прага на духовния свят. Тогава човек не може да изисква, щото онова, което се явява да бъде обяснявано от един неразделен принцип. Да си представим, че това схематично представено, е една опитност /доколкото се отнася до мене това би могло да бъде опитности между 1913 и 1918 г./.

Опитностите на човешките същества естествено продължават в две направления. Историкът винаги е изкушаван да възприеме един неразделен единен принцип в целия този процес. Обаче не е такъв случаят. Веднага като прекрачим прага на духовния свят - който може да бъде прекрачен или отгоре, или отдолу /вж рисунката, червено/, то е едно и също - различни индивидуалности работят заедно, въздействайки върху тези събития, които са относително независими едно от друго /вж.рисунката, стрелите/. Ако не вземете това в предвид, ако възприемете навсякъде неразделна основа на света, никога не ще разберете тези събития. Само когато вземете в предвид онова, което до известна степен е отлив и прилив

на събития, различните индивидуалности, които работят със или срещу една друга, само тогава ще разберете тези неща по правилен начин. Този въпрос наистина е свързан с най-дълбоките тайни на човешката еволюция. Обаче монотеистичното чувство през векове и хилядолетия е закривало този факт, ала човек трябва да го има предвид. Ако човек желае днес да напредва по въпросите за световния мироглед, преди всичко не трябва да обърква логиката с една абстрактна липса на противоречие. Една абстрактна липса на противоречие не може да съществува в свят, в който заедно работят независими една от друга индивидуалности. Един стремеж за съгласие следователно винаги ще води до едно обединяване на понятията; понятията не ще вече да обхващат цялата реалност. Само когато тези понятия са в състояние да обхванат нашия свят, пълен с противоречия, което е истинската реалност, само тогава те ще са в състояние да обхванат цялата реалност.

Онова, което човек има пред себе си като област на природата се материализира по забележителен начин. Различни индивидуалности също така работят заедно във всичко, което човек нарича природа и включва в естествените науки, от една страна, и в обожание на природата, естетиката на природата и пр, от друга страна. В съвременния еволюционен цикъл на човечеството обаче щастливо подреждане се намира за човешките същества чрез изпълненото с мъдрост управление на света: човек може да схване природата с понятия, свързващи с едно неразделно управление, само защото онова, което зависи от едно неразделно управление може да приближи до човешкото същество като опасност от природата чрез сетивното възприятие. Зад гоблена на природата лежи нещо твърде различно, повлиявано от напълно различно направление. Това обаче се блокира, когато човек възприема природата. Онова, което човек нарича природа е следователно една неразделна система, но само защото е била пресята. Когато я възприемаме чрез нашите сетива природата е, така да се каже, пресята за нас. Всичко, което е противоречиво в нея е пресято и природата се предава на нас като една неразделена система. В момента, когато обаче прекратим прага и възприемем реалността, внасяща изяснение в природата - елементалните духове или влиянията върху човешката душа, които също биха могли да бъдат регулирани от природата - човек вече не е в състояние да говори за природата като една неразделена система. Всъщност трябва да ни стане ясно, че боравим с влияния над индивидуалности, които или се борят един с друг, или подкрепят и засилват един другото.

В елементарния свят ние откриваме духове на земята, същества гноми; духове на водата, ундини; духове на въздуха силфи и духове на огъня саламандри. Всички те съществуват, но те не съществуват като една обединена цялост. Не е така. Тези различни области гноми, ундини, силфи, саламандри - са в известно отношение независими. Те не работят само

като редници от една обединена система, а се борят един с друг. По начало техните намерения нямат нищо общо едно с друго, но онова, което възниква еволюира, чрез най-разнообразна работа, единно от намеренията им. Ако човек е запознат с намеренията, може да види онова, което пред нас е взаимната работа на огнените духове и ундините. Никога не трябва да вярваме обаче, че зад тези същества стои някой, който им дава известна заповед. Не е такъв случаят. Тази идея обаче е широко разпространена днес и философи, такива като Вилхелм Вундт /за когото Франц Маутнер неосвателно казва: "авторитет въз основа на благоволенieto на издателя обаче неговият авторитет се разпростираше по целия свят преди войната/ цели да събере заедно като едно единство всичко, което живее в човешката душа, мисловния живот, живота на чувствата и волевия живот. Тези философи казват, че душата е едно единство и следователно всичко трябва да принадлежи на единството, на една обща система. Това обаче не е така и онези силни противоречия толкова, многозначителни в човешкия живот, които е открила аналитична психология, не биха изкочили, ако нашият мисловен живот отвъд прага не ни завеждаше обратно до твърде различни области, където други индивидуалности въздействуват върху мисловния живот, върху нашия живот на чувствата и нашия волеви живот.

Това е извънредно любопитно! Вижте, ако това човешкото същество /виж. рисунката/ и ако имаме вътре в човешкото същество мисловния живот, живота на чувствата и волевия живот /виж. рисунката М, Ч, В/, един систематизатор като Вундт не би си представил нищо друго освен, че всичко това е една система. Междувременно мисловният живот води до един свят /В1/, живота на чувствата води в друг свят /В2/, и волеви живот в още по-друг свят /В3/. Човешката душа съществува точно с цел да се образува едно единство от онова, което в пред-човешкото, в моментно предчовешкия свят, беше троичност.

Всички тези неща трябва да се вземат предвид, когато се занимаваме с импулсите за историческата еволюция на човечеството, тези импулси, които ще бъдат олицетворени в тази историческа еволюция.

В течение на нашите проучвания съм споменал, че всяка епоха през следатлантския период има своя специална задача. Общо взето, съм охарактеризирал задачата на Петата Следатлантска епоха, показвайки, че задачата на човечеството в това време е да се преборва със злото като импулс в еволюцията на света. Често сме разисквали какво означава това. Не може да бъде друго освен това, че сили, които се появяват на неправилно място, се появяват като зло. Те обаче могат да бъдат победени за човечеството чрез усилията на човешките същества в Петата Следатлантска епоха, така че чрез тези сили на зло в бъдеще да може да се разгъне за еволюцията на целия свят нещо добро. Поради тази причина задачата на Петата Следат-

лантска епоха е особено трудна. Както виждате, твърде много изкушения застават пред човечеството. Когато силите на злото постепенно се появяват, естествено е човек да е по-склонен, при сегашните обстоятелства да се подаде на това зло във всички области вместо да поеме борбата, така че онова, което на него се явява, като зло да бъде поставено в услуга на доброто в световната еволюция. Обаче това е, което трябва да стане. Злото до известна степен трябва да бъде поставено в служба на доброто в световната еволюция. Без това ще бъде невъзможно да се навлезе в Шестата Следатлантска културна епоха, която ще има по-различна задача. Тя ще има задачата човечеството да може да живее преди всичко в едно непрекъснато размишление за духовния свят, за духовни импулси въпреки факта, че то все още ще бъде свързано с Земята. Точно тази задача в Петата Следатлантска културна епоха, задачата за противопоставяне на злото, е свързана с новата възможност за известен вид личностно затъмняване за човечеството.

Ние, знаем, че от годината 1879 духовете на тъмнината, които са най-близо до човешките същества, духовете, принадлежащи на царството на ангелите, се скитат сред човешкото царство, защото те бяха изхвърлени от духовния свят долу в човешкото царство и сега съществуват вътре в човешките импулси, работят чрез човешките импулси. Аз съм казал, че точно, поради това, същества които са близко до човека работят по невидим начин сред човешките същества и на човека му се пречи да осъзнае духовното с интелекта си чрез въздействието на силите на злото. Това отново е свързано със задачата на Петата Следатлантска епоха, защото точно чрез това се дават много възможности на Петата Следатлантска епоха да се подаде на тъмни илюзии и други подобни. Човекът трябва да привикне до известна степен през тази епоха да схваща духовното със своя интелект. Духовното вече щеше да бъде разкрито. И поради това че духовете на тъмнината бяха победени в 1879 г. все повече и повече духовна мъдрост може да се стича надолу от духовните светове. Ако духовете на тъмнината бяха останали горе в духовното царство само тогава те биха станали пречка за това протичане. Това протичане на духовна мъдрост отсега нататък те не могат да възпрепятствуват, ала те могат да предизвикват объркване и да затъмняват душите. Често сме описвали кои възможности за затъмняване те използват. Вече сме споменавали какви подреждания се правят за да се предотврати човешкото същество да не получи духовния живот.

Всичко това естествено не трябва да дойде до оплаквания или подобни неща, а би трябвало да засили, да заздравя силата и енергията на човешката душа да се стреми към духовното. Ако в тази Пета Следатлантска епоха човек би могъл да достигне онова, което може да бъде постигнато чрез използване силите на злото в добър смисъл, същевременно нещо огро-

мно ще бъде постигнато; тогава, тази Пета Следатлантска епоха ще разбере нещо за човешката еволюция, ще схване по-велики идеи отколкото, която и да е от следатлантските епохи, да, отколкото коя и да е друга епоха на земната еволюция. Христос например се явява в Четвъртата Следатлантска епоха чрез Мистерията на Голгота. Само обаче Петата Следатлантска епоха може да усвои тази Мистерия чрез човешкия интелект. През Четвъртата Следатлантска епоха човешките същества можаха да схванат, че те притежаваха нещо от Христовия Импулс, което щеше да ги отведе като души отвъд смъртта. Това стана достатъчно ясно чрез Павловото Християнство.

Нещо още по-значително ще навлезе в еволюцията на Петата Следатлантска епоха, в която човешките души ще осъзнаят, че те в Христос имат помагач да трансформира силите на злото в добро. Едно нещо е свързано с тази характеристика на Петата Следатлантска епоха обаче, едно нещо, което човек би трябвало всеки ден наново да вписва в душата си. То никога не би трябвало да бъде забравяно, макар че човек е особено склонен да забравя това, че човекът през Петата Следатлантска епоха трябва да бъде борец за духовното. Той трябва и ще изпита как неговите сили ще намаляват, ако той непрекъснато не ги запазва за победи в духовния свят. На човека е дадена вече свобода до най-висша степен през тази Пета Следатлантска епоха! Той трябва да понесе това. До известна степен идеята за човешката свобода трябва да бъде опитното поле за всичко, което преживява човека в Петата Следатлантска епоха. Ако силите на човека отслабнат, всичко може да тръгне към много лошо. През тази епоха човекът не е в положение да бъде воден като малко дете. Има известни братства обаче, чийто идеал е да водят човешките същества като малки деца, както те все още бяха водени през Третата и Четвъртата Следатлантска епоха. Тези братства следователно не правят това, което е правилно - те никак не помагат и не вършат онова, което трябва да бъде вършено за човешката еволюция: да направляват човешките същества към духовния свят по такъв начин, че приемането или отхвърлянето на духовния свят трябва да бъде оставено на абсолютно свободната воля на човешкото същество.

Това трябва непрекъснато да се помни от всеки, който говори за духовния свят в тази наша Пета Следатлантска епоха. Поради тази причина някои неща в тази епоха, могат само да бъдат казани, ала казването е точно толкова важно, колкото някои други неща са били важни в друга епоха. Ще ви дам един пример. В нашето време съобщаването на истини, или, ако бих могъл да го изразя повърхностно, изнасяне на лекции за истини е най-важно. След това хората би трябвало по свободна воля да намерят своето направление.

Не би трябвало да се отива по-далеч от лекцията, от съобщаване на истините; останалото трябва да следва по свободна воля, да следва както

следват нещата, когато човек прави решения въз основа на импулсите от физическото поле. Това се отнася също до нещата, които до известна степен могат да бъдат направлявани и водени от духовния свят. Бихме разбрали това по-добре, ако навлезем в индивидуални примери. През Четвъртата Следатлантска епоха нещата бяха все още така, че други неща се взимаха предвид извън само словото, извън само съобщаването на истини. Какво се взимаше в предвид? Нека да вземем един определен случай: островът Ирландия, както го наричаме днес, има специфични характеристики. Този остров се отличава от останалата част на земята по известни начини. Всяка област на земята се различава от другите чрез някои характеристики; това не е нищо специално. Днес ще подчертая само относително силните разлики между Ирландия и другите области на земята. В еволюцията на земята, както сме видели в моята книга "Окултната наука" човек може да се върне назад във времето и различни влияния, различни случки потвърждават онова, което може да бъде събрано като факти от духовния свят. Вие знаете от Окултната наука какви неща са съществували, когато говорим за Лемурийско време, какво се е разбило от Лемурийско време насам, как са се развили различните неща. Вчера ви обърнах внимание на факта, че цялата земя по същина трябва да се счита за един организъм отвътре, на който протичат различни енергии върху жителите по различните територии.

Това протичане има специално влияние върху двойника, към който също ви обърнах внимание вчера. В изминалите времена човешките същества, които са били запознати с Ирландия, изразиха специалните характеристики на Ирландия в приказки за феи и легенди. Искам да ви подчертая, че една езотерична легенда бе известна, която, изразяваше същината на Ирландия по отношение на земния организъм. Казваше се в нея, че човечеството някога е било изгонено от рая, защото в рая Люцифер бе заблудил човечеството, което след това изгонване било разпространено по останалата част на света. Останалата част от света обаче вече съществувала, когато човечеството е било изхвърлено от рая. Следователно се прави разлика, - така се казва в тази приказка, в тази легенда - между рая с Люцифер в него и останалата част на земята, в която човечеството беше изпъдено. По-различно е с Ирландия обаче. Тя не принадлежи в същия смисъл на останалата земя, защото преди Люцифер да бе стъпил в рая едно изображение на рая се бе оформило на земята и това изображение бе станало Ирландия.

Трябва да ви стане много ясно, че Ирландия е следователно онова малко парче от земята в което не е участвувал Люцифер. Към него Люцифер не е имал отношение. Онова, което е трябвало да бъде отделено от рая, така че земното изображение на рая да възникне би възпрепятствувало Люцифер да влезе в рая. Ирландия по този начин, според тази легенда, се

схваща като едно отделяне на онези части от рая, които биха възпрепятствували на Люцифер да влезе в рая. Едва след като Ирландия е била отделена от рая Люцифер е могъл да влезе в него.

Тази езотерична легенда, която ви разказах твърде съкратено е нещо много красиво. За мнозина това е било обяснение за единствената по рода си задача на Ирландия през вековете. В първата Мистерийна Драма, която съм написал, вие четете онова, което често съм разказвал как е възникнало християнизирването на Европа чрез ирландските монаси; когато Св. Патрик е въвел Християнството в Ирландия, условията са били такива, че там Християнството е довело до най-висшата набожност. Дава ново значение на легендата, която току що ви разказах, това че Ирландия - наречена Ирне от гърците и Иверния от римляните - се е наричала Острова на Светците в онези времена, в които силите на европейското Християнство възникнаха в най-добрите си импулси пряко от Ирландия, от ирландския народ, който с любов бе посветен в Християнството. Тя се е наричала така поради голямата набожност, която е властвувала в техните християнски манастири. Това е свързано с факта, че тези териториални енергии, за които говорих, възкачвайки се от земята и обхващайки човешкия двойник, са в най-доброто си състояние на острова Ирландия.

Вие навярно ще си кажете, че в този случай най-добрите човешки същества трябва да са в Ирландия. Да, това е така, но не в света. Във всяка област разни хора влизат и имат потомци и пр. Следователно не е човек само продукт на парчето земя, върху което той стои. Може да бъде така че силите, изкачвайки се от земята да противодействуват на характера на човешките същества там. Не трябва да се обърка онова, което наистина се развива вътре в човешкото същество с характеристиките на земния организъм в определена територия. В такъв случай човек просто ще отвори себе си отново за света на илюзиите. Току що казах обаче, че Ирландия е една специална земя, което можем да кажем това и днес. От това би трябвало да изкочи един фактор, сред множеството фактори, които биха могли днес да доведат до един плодоносен път към социални и политически идеи. Такива фактори трябва да се имат предвид. Това, което току що казах за Ирландия е един фактор. И трябва да се взимат предвид такива фактори. Би трябвало да се съберат всички неща заедно, да се сътворят в една наука за формиране на човешки условия на земята. И докато това не стане, никакво истинско лечение не може да се проведе в обществените дела. Онова, което може да протече от духовния свят трябва да се втече в разпоредбите, които се срещат. По тази причина аз казах в някои публични лекции, че е важна всеки, който се занимава с обществени дела - държавници и пр. - да се запознаят с тези неща. Само чрез това обществените служители биха могли да овладеят действителността. Те не ще го направят, или поне не са го правили досега, това обаче е необходимост.

В унисон със задачите на Петата Следатлантска епоха, днес трябва да подчертаем ясното говорене съобщаването, защото преди това, което казахме да може да стане дело, трябва да се вземат решения, такива, каквито се определят от импулсите на физическото поле. В предишни времена това беше по-различно. Тогава можеше и да се действа по-различно. В един даден момент от времето през Третата Следатлантска епоха едно братство подреди, щото да се изпратят голямо число колонизатори и от Мала Азия на о-в Ирландия. По онова време там се установиха колонизатори от същата област на Азия, откъдето по-късно произлизаше философът Талес. Трябва да прочетете в моята книга "Загадки на философията" за философа Талес. Талес произтичаше от същата област, макар и по-късно; той беше роден едва през Четвъртата Следатлантска епоха. Порано обаче от същото обкръжение, от същата духовна субстанция, от която по-късно произлезе философът Талес, посветените бяха изпратили колонизатори в Ирландия. Защо? Защото те бяха запознати, с характеристиките на една област на земята такава като Ирландия. Те знаеха онова, което разказвал в езотеричната легенда, която току що ви разказах. Те знаеха, че силите, изкачващи се от земята през почвата на Ирландския остров работеха по такъв начин върху човешките същества /двойникът/, че човек малко биваше повлияван към направлението на интелектуализма, малко към направлението на егизъм, малко в направлението, обуславящо взимане на решения. Посветените, които изпратиха там колонизаторите знаеха това твърде добре. И те подбраха хора, които чрез своите специфични кармични предразположения бяха подходящи да бъдат точно под тези влияния на Ирландия. Днес все още има потомци в Ирландия на онова старо население, което по онова време бе прехвърлено от Мала Азия и които трябваше да се развиват по такъв начин, че никаква интелектуалност, ни най-малък интелект, ни най-малка способност за взимане решения да не бъдат развити, а вместо това специални качества да се развият в чувството на душата.

Чрез това много от напред се подготвяше онова, което стана в Ирландия и се изрази в славната еволюция на Християнството, спокойното разпространение на Християнството, от което произтече християнизиранието на Европа. Това бе подготвено много, много предварително. Сънародниците на по-късния Талес изпратиха там хора, които се оказаха екипирани да станат монаси и които можеха да работят по начина, който определих. Такива неща често се вършеха в древни времена и когато в екзотеричната история четете за исторически колонизации описани от днешните неинтелигентни историци /които обаче имат много интелигентност - интелигентност може и по улиците днес да се намери/, винаги трябва да разбирате, че в такива колонизации е заложена дълбока мъдрост, която бе направлявана и насочвана, като се е имало предвид онова, което ще стане в бъдеще.

ще, като се е взимало предвид по онова време характеристиките на земната еволюция.

Това е било един друг начин за внасяне духовна мъдрост в света. Това обаче не би трябвало да бъде вършено днес от никой, който върви по правилния път: би било много погрешно да се предписва просто нещо, за някой народ против неговата воля, за да се разпредели земята; начинът, по който трябва да се постъпва е на хората да се казва истината, така че те да вземат своята посока по собствена воля.

А виждате следователно, че това беше необходимото напредване от Третата, към Четвъртата и към Петата Следатлантска епоха. Това трябва ясно да държим в ума си и да разберем как този импулс към свобода ще трябва да се измъкне през всякакви управления на Петата Следатлантска епоха. Точно срещу свободата на човешката душа конспирира врагът, врагът, както ви казах, е като един двойник, придружаващ човека от малко преди раждането му до смъртта, ала трябва да напусне човек точно преди той да умре. Ако човек е под това влияние, което работи пряко с този двойник, всевъзможни неща ще изкочат, които ще могат да се появят през Петата Следатлантска епоха. Не е обаче подходящо за тази епоха да се даде на човека пълната възможност да постигне своята задача. Тази задача се състои в борба срещу злото, в трансформиране злото в добро.

Само си помислете какво се крие зад всички неща, в които човекът през Петата Следатлантска епоха е поставен. Отделните факти трябва да бъдат правилно осветени. Те трябва да бъдат разбрани защото там, където усилено работи двойникът, човекът работи срещу съществените склонности на Петата Следатлантска епоха. В тази Пета Следатлантска епоха човечеството не е достатъчно напредвало, за да оценява фактите правилно. Особено през изминалите тъжни три години, човечеството никак не е било готово да прецени фактите по правилен начин.

Да вземем един факт, обаче който, на пръв поглед изглежда отстранен от онова, което днес разисквахме. Това е фактът, че аз искам да ви представя следното: в една огромна стоманена фабрика трябва да се натоварят на влакове 10000 т. отлято желязо. За тази работа определено число работници естествено ще трябва да бъдат наети. Работата ще трябва да се извърши от 75 мъже и излиза, че всеки един трябва да товари по 12,5 т. дневно; така всеки от 75-те мъже трябва да натовари дневно 12.5 т. Имало един мъж, Тейлър, на който по-важен е двойникът, отколкото онова, което ще трябва да бъде спечелено за човечеството като прогрес, напредък, отколкото онова, което трябва да бъде спечелено за човешкия дух през Петата Следатлантска епоха. Този мъж най-напред попитва притежателите на фабриката, дали не смятат, че един човек би могъл да натовари много повече от 12,5 т. дневно. Те му отговарят, че предполагат, че един работник евентуално би могъл максимално да натовари 18 т. Тогава Тейлър казал:

"Ще опитаме". Тейлър започнал да експериментира с работниците. Чрез това било приложено машинния стандарт към човешкия социален живот. Тези експерименти започнаха да се правят с човешки същества. Тейлър опитал, за да види наистина ли, както практичните притежатели на фабриката казали, че един човек би могъл да натовари най-много 18 т. дневно. Той наредил периодите на почивка, които пресметнал според физиологията; в тези интервали хората можели да възстановят толкова сила, колкото бяха изразходвали. Естествено оказва се, че при тези условия резултатите били различни при различните работници. След това Тейлър си послужил с аритметиката. Знаете, че не е важно, ако се използват аритметични средства в механиката, ала при човешките същества не може да се използват аритметични средства, защото всеки човек има право на съществуване. Тейлър обаче използвал аритметични средства: той подбрал онези работници, които се възстановявали напълно през тези определени паузи и им давал такива паузи. А другите, които не са били в състояние да възобновят своите сили през тези почивни периоди, били просто изхвърлени. Чрез експериментиране по този начин с хора бе открито, че подобраните, тези подобрани, които се възобновявали напълно през почивките, всеки един могъл да натовари 47,5 т.

Той приложил механиката на Дарвиновата теория към живота на работниците: по дяволите неподходящите, годните подобрани чрез селекция! Годни, са онези, които използвайки напълно почивките, са могли да натоварят не един максимум от 18 т., както е било предположено първоначално, а 47,5 т. По този начин работникът също е бил задоволен, защото огромни спестявания са били направени и надницата на всеки работник е могла да бъде повишена с 60%. Така са подобрани годните, най-годните в борбата за съществуване, които са били подобрани по този начин чрез селекция; и по този начин работодателят има много доволни работници. Обаче негодните могат да си умрат от глад!

Това е началото на един принцип! Такива неща малко се взимат под внимание, защото не са осветени с по-голяма перспектива, винаги трябва да се осветяват такива въпроси чрез по-големи перспективи. Понастоящем само погрешни идеи от естествената наука се прилагат към човешкия живот. Импулсът остава обаче и импулсът след това ще бъде приложен към езотерични истини, които ще дойдат в течение на Петата Следатлантска епоха. Дарвинизмът не съдържа никакви езотерични истини, неговото приложение ще доведе до големи чудовищности; това приложение на дарвинисткия възглед да направлява експериментирането на човешки същества. Обаче, когато се прибавят към това езотеричните истини, които ще трябва да бъдат разкрити в течение на Петата Следатлантска епоха, невероятна власт над човешките същества ще бъде спечелена по този начин, чрез винаги подобране на годните. Не само, че ще се подбират

годните, но и усилието на известни езотерично открития които правят годните винаги по-годни, чрез което може да се достигне до огромна експлоатация на сила; тези неща ще се противопоставят точно на добрите тенденции на Петата Следатлантска епоха.

Що се отнася до отношенията, които току що ви представих, желая само да ви покажа наченките на намерения, които ще обкръжат бъдещето и да покажа необходимостта, щото тези неща да бъдат осветлени от по-висши перспективи. Следният път ще имаме задачата да подчертаем трите от четирите велики истини, до които Петата Следатлантска епоха трябва да достигне. Тогава ще покажем как тези истини могат да бъдат неизползвани, ако не се приложат в смисъла на добрите тенденции на Петата Следатлантска епоха, а вместо това да се изпълнят изискванията на двойника. Тези изисквания на двойника са, които се насърчават от братствата, които желаят да поставят друго същество на мястото на Христос.

ДВНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ ИНДИВИДУАЛНИ ДУХОВНИ СЪЩЕСТВА И НЕРАЗДЕЛНАТА ОСНОВА НА СВЕТА

Част III

Дорнах, 25.11, 1917 г.

Днес искам да свърша и да разширя отделни наблюдения, които сме направили в течение на нашите проучвания с тази или онази подробност. Ако следвате внимателно времената, сигурно сте забелязали, че тук и там в мислите, опитностите и импулсите, които в миналото човек е усещал, че "така чудесно са го довели чак до тук", той не може повече да намира онова, което може да му помогне да достигне бъдещето. Вчера един от нашите членове пхна в ръцете ми едно издание от миналата седмица на "Франкфуртер Цайтунг", с дата 21 ноември 1917 г. В това списание има една статия от един много учен човек - трябва да е много учен човек, защото пред името си имаше не само титлата д-р по философия, а също титлата д-р по теология, а в допълнение имаше и професор. Така той е професор, доктор по теология и д-р по философия. Той е следователно, разбира се, много умен човек! Той е написал статия отнасяща се до всевъзможни съвременни духовни нужди. В течение на тази статия има една част, в която се изразява по следния начин: "Изживяването на съществуване, което лежи зад нещата няма нужда от набожно осветяване или религиозно оценяване, защото само по себе си то е религия. Тук не се касае до чувството и разбирането на собствените индивидуални ценности, но на великото Безразсъдно /Ирационално/, скрито зад всяко съществуване. Онзи, който се докосне до него, така че божествената искра скочи, преживява една опитност, която има първичен характер, "първичната опитност". Да се преживее това заедно с всичко, което се движи от същия поток на

живот го дарява с, да използвам дума любима в съвременето, едно космично чувство за живота".

Простете ми, мили приятели, Аз не чета това, за да предизвикам у вас някоя особено възвишена умствена картина, която да съответствуват с тези, измити изречения, а по-скоро за да ви покажа един символ на нашето време. "Една космична религиозност е в процес на израстване пред нас и размерът на жаждата за нея е показан от видимия растеж на теософското движение, което поема задачата, да разкрие и да свали воала от циркулацията на живота зад сетивата". Наистина твърде трудно е човек да се оправи сред всички тези измити понятия, но все пак не е ли вярно, че като символ на нашето съвремие това е доста особено? По-нататък той казва: "В тази космична набожност не се касае само до мистицизъм, който започва с отхвърляне на света и пр.

Човек не може да схване нищо умно от тези изречения! Но тъй като професора, д-р по теология и д-р по философия ги е написал, все пак човек трябва естествено да сметне това за нещо умно. В противен случай това би се възприело като нещо, което несигурно е било изразено в една неясна тирада, която напомня на човек учения господин който не може да продължи по пътя, по който е вървял, се чувства принуден да покаже нещо, което някога е било там, нещо, което очевидно нему изглежда ненапълно безнадеждно. Човек не бива никак да се възхити от тези изказвания, такива неща не трябва да ни успиват само защото забелязваме, че от някакво направление някои отново е забелязъл, че нещо лежи зад нашето духовно-научното движение. Това наистина ще бъде много вредно, защото онези, които правят такива изказвания, са точно тези, които се чувствуват доволни от такива изказвания и не отиват по-нататък. Те дори посочват с такива измити неща, избеляли думи и към едно събитие, което ще навлезе в света и това ще хареса точно на онези, които им е крайно удобно и не им се иска да се включват в нещо, което изисква усилено проучване на Духовната наука. Това събитие наистина ще навлезе и ще завземе човешката душа, щом онова, което е свързано с реалността ще трябва да протече в потока на еволюцията така, че да могат от него да възникват лечителни сили. Естествено по-лесно е да се говори за "надигащи се вълни" и за "космични чувства" вместо да се навлезе сериозно в нещата които се изискват от знаците на времето и които трябва да бъдат разкрити на човечеството. По тази причина на мен ми се струва, че е необходимо да кажа неща тук, които са били преди това казани в публични лекции, но за които ще се говори и по-нататък, сега като силно подчертая разликата между онова, което е изнесено, което вече не е способно на живот, което е довело до тези катастрофални времена и онова, което действително трябва да завземе човешката душа, за да може да се направи някакъв напредък. Със старата мъдрост, чрез която човешките същества са стигнали до

настоящото, хиляди конгреси могат да се състоят - световни конгреси и национални конгреси и пр.,- хиляди общества могат да се основат, но на човек трябва да му бъде ясно, че тези хиляди конгреси, тези хиляди общества нищо не ще помогнат, ако духовната жизнена кръв на науката на духа не протече през тях. Онова, което липсва на човека е смелостта да навлезе в истинско изследване на духовния свят. Звучи странно, но трябва да се каже, че всичко, което е нужно като начало е да се разпространи до множество хора например малката брошура "Човешкият живот в светлината на Духовната наука". Нещо ново би могло да се постигне чрез това, като се позовем на знанието за връзката на човека с космическия ред. Внимание се обръща в тази брошура точно на такова знание. Конкретно внимание се обръща на начина, по който, земята годишно променя своите условия на съзнание и други подобни. Това, което се казва в тази лекция и в тази брошура е казано със специална цел за нуждите на нашето съвремие. Да приеме човек това е от по-голямо значение отколкото всякакви празни приказки за "космично чувство" и за навлизане в нещо като "повдигащи се вълни" и пр. Аз само ви цитирах тези неща, защото не ми е възможно да ги преразкажа, тъй като са твърде безсмислени.

На човек не се пречи, разбира се, като бъде внимателен към тези неща, защото те са важни и съществени. Онова, на което желая да обърна вашето внимание, е че ние не трябва "да се мистифицираме", а трябва да бъдем ясни. Необходима е абсолютна яснота, ако желаем да работим за една духовна наука, ориентирана към Антропософията.

Още веднъж искам да подчертая, че онова, което е съществено за човечеството в нашата Пета Следатлантска епоха е да се навлезе в специално отношение към големите, въпроси на живота, които са били замъглени по някакъв начин чрез мъдростта на миналото. За това вече съм ви говорил. Един голям въпрос на живота може да бъде характеризирен по следния начин: усилие ще трябва да се направи да се постави духовно-етерното в служба на външния практичен живот. Обръщам ви вниманието, че Петата Следатлантска епоха ще трябва да разреши проблема как човешките настроения, движението на човешките настроения могат да бъдат трансформирани във вълнови движения върху машините, как човекът трябва да бъде въведен във връзка с онова, което трябва да става все повече и повече механично. По тази причина преди една седмица ви обърнах внимание на това колко повърхностно това механизирание ще бъде възприето от известна част на повърхността на земята. Дадох ви един пример, за да ви покажа как, следвайки американския начин на мислене, се направи опит да се разшири механичното и върху самия човешки живот. Аз ви разказах пример за почивките, които трябваше да се използват така, че вместо по-малко тонове, да могат да се натоварят до 15 тона от дадено

число работници. Затова е нужно само да се пренесе Дарвиновият принцип на подбор в самия живот.

При такива обстоятелства съществува воля да се впрегне човешката енергия към механичната енергия, към тези неща не би трябвало да се отнасяме, като се борим против тях. Това е напълно фалшив възглед. Тези неща неминуемо ще се появят, те ще дойдат. Онова, което нас ни засяга, то е дали в течение на световната история са дадени на грижата на хората, които са по безкоростен начин запознати с великите цели на земната еволюция и които направляват тези неща правилна за здравето на човешките същества или дали те се задвижват от групи човешки същества, които експлоатират тези неща за егоистични, лични или групови цели. Това е важното. Тук не е въпросът за *Какво*, каквото положително ще дойде. Въпросът е *Как*, *Как* се направляват тези обстоятелства. *Каквото* просто е вложено в значението на земната еволюция. Спояването на човешката природа с механичната природа ще бъде проблем от голямо значение за останалата част на земната еволюция.

Аз преднамерено често съм ви обръщал внимание, дори и в публични лекции, на факта, че съзнанието на човешкото същество е свързано със силите на разпадането. При два случая аз съм казвал в публични лекции в Базел, че в нашата нервна система ние умираме. Тези сили, тези сили на умиране ще стават все повече и повече силни. Ще се установи връзка между тези сили, умиращи вътре у човека, които са в отношение към електрическите, магнетическите сили и външните механични сили. До известна степен човекът ще *стане* своите намерения, ще бъде в състояние да отправя своите мисли в механичните сили. Все още неоткрити сили вътре в човешката природа ще бъдат открити, сили, които ще въздействат върху външните електрични и магнетични сили. Първата проблема е да се свържат човешките същества с механичната, което все повече ще преобладава в бъдеще. Втората проблема се състои в повикване помощта на духовните обстоятелства. Това обаче може да бъде правено само когато времето е узряло и когато достатъчно число хора са подготвени за него по правилния начин. Трябва обаче да дойде времето, когато духовните сили ще бъдат направени достатъчно подвижни, за да овладеят живота по отношение на болест и смърт. Медицината ще бъде одухотворена, силно одухотворена. На всички тези неща понастоящем от известни направления се правят карикатури, ала тези карикатури показват само онова, което действително трябва да дойде. И отново въпросът е в това, дали тази проблема се атакува от същото направление, което аз посочих относно другата проблема, по външен егоистичен или групово егоистичен начин.

Третата проблема е да се въведат човешките мисли във фактическото еволюране на човешките видове, при раждане и възпитание. Казвал съм вече, че се състоят конференции за това, как в бъдеще ще се основе една мате-

риалистическа наука относно зачатieto и отношението между мъжа и жената. Всичко, това ни показва, че нещо от огромно значение започва да еволюира. Днес още е лесно да се каже "защо хора, които знаят за тези неща в правилния смисъл не ги прилагат?" В бъдеще ще стане ясно какво точно е включено в това приложение и кои сили все още възпрепятствуват основаването на одухотворена медицина в голям мащаб или одухотворена национална икономика. Днес не може да се постигне нищо повече освен да се говори за тези неща, докато хората не ги разберат по-добре, хора, които са склонни да ги приемат по неегоистичен начин. Днес мнозина вярват, че те са в състояние да направят това, но много обстоятелства в живота, им пречат да направят това, което те са в състояние да направят. Тези жизнени обстоятелства могат да бъдат надделяни по правилния начин само когато се разрасне едно по-дълбоко и по-дълбоко разбиране и когато ще има желание да се отрекат хората поне за известно време, от непосредственото практическо приложение на тези неща в голям мащаб.

Тези неща всички са се развили по такъв начин, че човек може да каже, че твърде малко се е задържало от онова, което нявга е било скрито зад древните атавистични стремежи до XIV и XV-тото столетие. Много се говори днес за древната алхимия. Понякога се напомня и за усилията, за създаването на Хомункулуса и т.н. Но това, което се говори е напълно без основание. Ако някой някога може да разбере какво може да бъде казано във връзка с сцената на Хомункулуса в Гьотевия Фауст, човек ще бъде по-добре информиран за тези неща, защото онова, което е съществено, е, че от XVI-тото столетие насам мъгла е спусната върху тези неща, те са се отдръпнали навътре в човешкото съзнание.

Законът, който управлява тези неща, е същият, както законът, който регулира вътре в човешкото същество ритмичната промяна на бедност и сън. Така както човекът не може да се издигне над съня, така, по отношение на духовната еволюция, той не може да се отчете спането на духовната наука, което е станало през вековете от XVI-тото столетие насам. Необходимо бе за човечеството да е заспало за духовното в течение на известно време, за да може то да се появи отново под друга форма. Трябва да се разбира такава необходимост, ала човек не трябва да си позволява да се отчайва от това. По тази причина трябва да ни е много ясно, че времето на събуждането е дошло и че всеки трябва да вземе активно участие в това събуждане, че събитията много често предшествуват знанието и човек не ще разбира събитията, които стават около него, ако не се приобщи към знанието.

Многократно съм ви подчертавал, че някои егоистични групи работят езотерично и че тяхното влияние е действена по много начини, за които съм ви говорил. Преди всичко необходимо бе, щото известно знание да се оттегли навътре в човечеството, знание, което сега се определя с такива

криворазбрани думи, като алхимия, астрология и пр. Това знание трябваше да се оттегли, да заспи, така човек да няма вече възможността да изтегля онова, което се отнася до душата от наблюдения на природата, а да стане по-зависим от себе си. Чрез това той се събужда вътре у себе си сили, тъй като необходимо е някои неща първо да се явят в абстрактна форма и по-късно да вземат отново конкретна форма, духовна форма.

Три идеи постепенно са възникнали в течение на еволюирането през последните векове, идеи, които, по начина, по който те са навлезли в човешкия живот, са по същина абстрактни. Кант ги е наименувал погрешно, докато Гьоте ги е именувал правилно. Тези три идеи Кант нарече Бог, Свобода и безсмъртие; Гьоте ги нарече правилно - Бог, добродетел и безсмъртие. Когато човек види нещата, които са скрити зад тези три думи, става ясно, че те са точно същите, като онези, който съвременният човек възприема по-абстрактно, но които са се възприемали по-конкретно до XIV-XV-тото столетие. В древния атавистичен смисъл те са били възприемани също и по-материално. Хората са експериментирали по древния начин всъщност по онова време те са търсили чрез алхимичните експерименти да наблюдават процесите, които са показвали работата на Бога в процеса. Те са се опитвали да произведат Философския Камък.

Зад всички тези неща се крие нещо конкретно. Този философски Камък трябваше да даде на човешките същества възможността да станат добродетелни, обаче това се е възприемало по-материално. Той е трябвало да доведе човешките същества да изживеят безсмъртието, да ги сложи в известно отношение с вселената, чрез което те биха преживели вътре у себе си онова, което става отвъд раждане и смърт. Всички съвременни измити идеи, с които хората днес се стремят да схванат древните неща, вече не съвпадат с онова, което се е възнамерявало по онова време. Тези неща просто са станали абстрактни и съвременното човечество говори от абстрактни идеи. Те желаят да разберат Бога чрез абстрактна теология; добродетелта също така се счита за нещо чисто абстрактно. Колкото е по-абстрактна идеята, толкова по-добре съвременното човечество обича да я използва, когато говори за тези неща, дори за безсмъртие. Човек почва да си мисли, кое може да бъде безсмъртно в човека. Аз говорих за това в моята първа лекция в Базел, като казах, че науката, която се занимава днес философски с въпроса за безсмъртието, е една изпуснала наука, една недохранена наука. Това е друга форма да се изрази абстрактното мислене, с което такива неща се разглеждат днес.

Някои братства на Запада обаче все още са запазили отношение към древните традиции и са се опитали да ги приложат по съответен начин и да ги поставят в услуга на някакъв групов егоизъм. Наистина е необходимо да се знаят тези неща. Естествено, когато за тези неща те говорят публично, от този ъгъл на Запада, в езотерична литература, тогава Бог, добродетел

или свобода и безсмъртие също се разискват по обичайния абстрактен начин. Само в кръга на посветените се знае, че всичко това е само спекулации, че всичко това е само абстракции. За себе си обаче те търсят онова същество, към което се стремят в абстрактни формули за Бог, добродетел и безсмъртие и то много по-конкретно и по тази причина тези думи са преведени за посветените в техните съответни школи. Бог е преведен като злато, и човек търси зад мистерията да дойде до онова, което може да бъде описано като тайната на златото. Златото, представляващо онова, което е слънчеховоподобно вътре в земната кора, е наистина нещо, вътре в което е заложена една многозначителна мистерия. Всъщност материално златото стои в същото отношение към другите, субстанции както при мисленето мисълта за Бога стои към другите мисли. Въпросът е само по какъв начин тази тайна се разбира.

Това се отнася до егоистично-груповата експлоатация на тайната на раждането. Тук човек трябва да се бори с истинско космично разбиране. Съвременният човек обаче напълно е заместил това космично разбиране със земно разбиране, когато човек днес например желае да изследват как ембриото в човек и животните се развива, той изследва с микроскоп онова, което съществува точно на мястото в земята, към което той е отправил своето микроскопично око, това той счита за изследване. Обаче въпросът не се отнася само до това. Ще се разкрие - и някои кръгове наблизават това в своите открития - че действителните сили не са в онова, което човек вижда под микроскопа, а по-скоро са вътре в онова, което протича от космоса, от съзвездията в космоса. Когато възниква едно ембрио, то възниква защото в живото същество в което ембриото се формира, работят сили от всички посоки на космоса, космични енергии. Когато стане едно оплождане, онова, което ще се развие от оплождането зависи от това, кои космични енергии действуват.

Има едно нещо, което ще се разбере днес, което все още не е разбрано. Днес някой гледа някакво живо същество. Да речем едно пиле. Когато в това живо същество възникне ново ембрио, биологът изследва как от това пиле расте яйцето. Той изследва силите, които се предполага, че позволяват на яйцето да израсне от пилето. Това са направо глупости. Яйцето никак не израства от кокошката; кокошката е само основата; силите работят от космоса, силите, които произвеждат яйцето върху основата, която е била подготвена вътре в кокошката. Когато днес биологът работи със своя микроскоп, той вярва, че онова което вижда в полето на микроскопа, включва също енергиите, от които зависи онова, което той наблюдава. Онова, което той вижда там обаче е субект на енергиите на звездите, които заедно работят в някакво съзвездие и само когато човек тук открива космичното, ще открие истината, реалността: вселената е, която извиква яйцето от кокошката.

Всичко това обаче е свързано с тайната на слънцето и, наблюдавано от земята, с тайната на златото. Днес аз ви предлагам само един вид програмно указание; с течение на времето тези неща ще станат по-ясни.

В същите школи, за които говорим, добродетелта не се нарича добродетел, а просто се нарича здраве и човек се старее да се запознае с онези космични съзвездия, които имат връзка със здравето и болестта на човешките същества. Като се запознае човек с космичните съзвездия, научава се да знае отделните субстанции, които лежат по повърхността, на земята, соковете и т.н., които са свързани със здраве и болест. От известни направления една по-материална форма на науката за здравето непрекъснато се развива, такава, която почива обаче върху една духовна основа.

Идеята също така ще се разпространи от същите тези школи, че човек става добър не като се научи на различни етични принципи, чрез които човек може да стане добър, а като поема бакър при известно съзвездие на звездите или арсеник при друго. Вие може да си представите как тези неща биха могли, да бъдат експлоатирани от егоистично настроени групи за власт. Достатъчно е само да не се казва това знание на други, които не са в състояние да участват, и човек вече има един много добър метод да управлява голяма маса хора. Няма нужда да се говори за всичките тези неща; достатъчно е някой да въведе например някакъв нов деликатес тогава човек търси пазар за този нов деликатес, който съдържа подходящото вещество и по този начин получава резултата, който му е необходим, когато тези неща се разбират само материалистично. Трябва на човека да му е ясно, че във всяка материя са скрити духовни въздействия. Само онзи, който действително знае, че няма нищо само материално, а само духовно, той ще проникне отвъд тайните на живота.

Също така ще се направят усилия от тези школи да се сведе проблема за безсмъртието в материалистични канали. Този проблем за безсмъртието може да бъде въведен в материалистични канали по същия начин чрез експлоатиране на космични съзвездия. Човек, разбира се, чрез това не постига онова, което често, се твърди да е безсмъртие, а едно съвсем по-различно безсмъртие. Човек се подготвя дотогава, докато е възможно да влияе върху физическото тяло, за да продължи живота си изкуствено - да претърпи душевни опитности, които ще му дадат възможност да остане в ложката на едно братство, дори и след смъртта си, да помага там чрез енергиите, които има на разположение. Безсмъртието в тези кръгове се нарича просто продължението на живота.

Вие може да видите и външни знаци на тези неща. Не зная дали някой от вас е обърнал внимание на книгата, която за известно време предизвика сензация, книга, която също бе издадена на Запад и носи заглавието "Тревогата при умирането" /Der Unflug des Sterbens/. Тези неща всички се движат в това направление. Те са само началото. Онова, което е отишло още по-нататък от началото внимателно се пази за груповия егоизъм, пази се много езотерично. Тези неща са действително възможни, обаче ако някой ги въведе в материалистични канали, ако абстрактните идеи за Бога, добродетелта и безсмъртието се превърнат в конкретните идеи на злато, здраве и продължение на живота, ако някой от гледна точка на групово-егоистичен смисъл експлоатира онова, което аз ви изтъкнах като големите проблеми на Петата Следатлантска епоха. Онова, което по един мъгляв начин се нарича "космично чувство" от проф. д-р по теология, д-р по философия, ако то бъде представено от мнозина - и за нещастие от мнозина по егоистичен начин - като космично знание. Докато науката вече векове се е държала за процеси, ставащи на земята и е отхвърляла проучването на онова, което вече се приближава като най-важните извънземни явления, то точно в Петата Следатлантска епоха ще започне експлоатирането на енергиите, идващи от космоса. Така както сега е особено важно за един редовен професор по биология да има колкото е възможно по-силен микроскоп, да използва колкото е възможно по-точни лабораторни методи, така в бъдеще, когато науката ще стане по-одухотворена, важното ще бъде дали някой провежда даден процес сутрин, вечер или по обяд и дали позволява онова, което той е извършил сутринта да попадне под по-нататъшното влияние на действени фактори през вечерта, или дали космичното влияние от сутринта до вечерта да се изключва, парализира. В бъдеще ще се окаже, че такива процеси са необходими, те също ще започнат да стават. Разбира се, много вода ще изтече, докато материалистично ориентирани университети лаборатории и т.н. бъдат предадени на духовни учени, ала тази промяна ще трябва да стане, за да не дойде човечеството до пълен декаданс. Тази лабораторна работа ще трябва да бъде заменена

от работа, в която, например - когато се отнася до доброто, което трябва да се постигне в бъдеще - някои процеси ще останат сутрин и ще се прекъсват през деня; комичният поток преминава през тях отново сутринта и това се продължава ритмично, докато отново е сутрин. Процесите се провеждат по такъв начин, че някои космически въздействия винаги се прекъсват през деня и космичните процеси на сутринта и вечерта се проучват. За да се достигне това ще са необходими множество подреждания.

От това можете да разберете, че когато човек не е в положение да участва публично в онова, което става, може само да говори за тези неща. От същите братства, които желаят да поставят злато, здраве и продължение на живота на мястото на Бог, добродетел и безсмъртие, прави се усилието да не се работи с процесите сутрин и вечер, а с нещо съвсем по-различно. Аз ви обърнах внимание миналия път, че импулсът на Мистерията на Голгота искат да се елеминира от света, като се въведе друг импулс от Запада, импулс на Антихрист; От направлението, Изток Христовият импулс, какъвто се появява в ХХ-тото столетие, се мъчат да бъде парализиран, като отправят вниманието, интереса настрана от Христос, Който се появява в Етера.

Онези, които се занимават с въвеждане на Антихрист на мястото на Христос правят усилия да експлоатират онова, което работи особено много чрез най-материалистичните енергии, обаче работи духовно с тези материалистични енергии. Над всичко те се стремят да експлоатират електричеството и особено земния магнетизъм, да имат влияние по цялата земя. Аз съм ви показал как в онова, което нарекох човешки двойник възникват земни енергии. Ще се проникне в тази тайна. Това ще бъде американска тайна да се използва магнетизмът на земята в неговата "двойнственост", да се използва магнетизмът на Север и Юг, за да се изпращат направляващи енергии, които работят духовно по земята. Погледнете магнетичната карта на земята и я сравнете с това, което сега ви казвам. Наблюдавайте протичането на линията, където магнитната игла отскача на Изток и Запад и където изобщо не отскача. /Засега аз мога да дам само известни указания/. От едно небесно направление духовни същества непрекъснато работят. Необходимо е да се поставят тези духовни същества в служба на земното съществуване и, поради това че тези духовни същества, работещи от космоса в състояние да проникнат тайната на земния магнетизъм, в тази тайна ще може да се проникне и може да доведе, да бъде много значително използвана, от груповия егоизъм по отношение на трите неща злато, здраве и продължение на живота. Въпросът ще се отнася само до натруване съмнителната смелост за да се извършват тези неща. Това положително ще бъде извършено от някои кръгове.

От Изтока въпросът е до засилване онова, което вече обясних: втичащите се и дейно работещите същества от противоположните страна на космоса

да се поставят в служба на земното съществуване. Голяма борба ще има в бъдеще. Човешката наука ще се движи към космическата. Човешката наука ще прави усилие да се движи към космичната, ала по различни пътища. Задачата на добрата, лекуваща наука ще бъде да открие известни космически енергии които, чрез въздействието едновременно на два космични потока, да са в състояние да възникнат на земята. Тези два космични потока ще бъдат потоците на Риби и Дева. Много важно ще бъде да се открие тайната на това как и какво работи от космоса по посока на Риби като енергията на слънцето се съчетава с онова, което работи по направление на Дева. Доброто ще бъде онова, че човек ще разкрие как от двете направления на космоса сутрин и вечер енергии могат да бъдат поставяни в служба на човечеството: от една страна, от направлението на Риби и, от друга страна, от направлението на Дева.

Онези, които търсят да постигнат всичко чрез дуализма на полярността, чрез положителни и отрицателни енергии, не ще се занимават с тези енергии, духовните тайни, които дават възможност на духовността да протича от космоса - с помощта на двойствените енергии на магнетизма, от положителното и отрицателното - изкачат във вселената от Близнаци; това са енергиите на пладне. Още в древността се е знаело, че това има нещо общо с космоса и дори и днес се знае от екзотеричните учени, че, зад Близнаци в Зодиака, по някакъв начин е скрит положителен и отрицателен магнетизъм. Ще се направи усилие да се парализира онова, което ще може да се спечели от разкриване дуализма в космоса, и те да се парализира по един материалистичен, егоистичен начин чрез енергиите, които, протичат към човечеството особено от Близнаци и да бъде поставено всичко напълно в служба на двойника. Другите братства, които над всичко желаят да мине незабелязана. Мистерията на Голгота, ще се опитат да

експлоатират двойствената природа на човешкото същество. Тази двойствена природа на човешкото същество, която също така е навлязла и в Петата Следатлантска епоха, както това е направил и самият човекът, съдържа човешкото същество, ала също, заедно с човешкото същество, понисшата животинска природа. Човекът до известна степен е действително един кентавър; той има вътре у себе си тази понисша, зверска, астрална природа. Неговата човечност някак си язди върху този астрален звяр. Чрез това сътрудничество на двойствената, природа вътре у човешкото същество има също и дуализъм на енергиите. Точно този дуализъм на енергиите ще е, който все повече и повече ще се използва от егоистичните братства на Изтока, индийският поток, за да може също така да се отправя в крива посока Източна Европа, която има задачата да подготви Шестата Следатлантска епоха. За това се използват сили от Стрелеца.

Въпросът, който стои пред човечеството е дали да овладее за себе си енергиите на космоса по един двоен неправилен начин, или просто да ги овладее по правилен начин. Това ще даде едно истинско възобновление на астрологията, която е атавистична в нейната древна форма и не е възможно да продължава в тази форма. Ще има една борба сред знаещите в космоса. Някои ще насочват използването на сутрешните и вечерните процеси, както вече казах, на Запад процесът по пладне ще се предпочита, изключвайки сутришните и вечерните процеси; а в Изтока среднощните процеси ще бъдат използвани. Веществата не ще се изготвят вече според силата на химическото привличане и отблъскване; ще се знае, че различни вещества ще се произвеждат в зависимост от това, дали се изготвят чрез сутришни или вечерни процеси, или с обедни или среднощни процеси. Ще бъде известно, че такива вещества работят по напълно различен начин върху троичността Бог, добродетел и безсмъртие - злато, здраве и продължение на живота. От сътрудничеството на онова, което идва от Риби и Дева няма да се получи нещо зловредно. Чрез това човек ще може да постигне в известен смисъл онова, което развързва механизма на живота от човешкото същество, но по никакъв начин не ще даде никаква форма на власт и сила на една група над друга. От космическите енергии, които ще се получават от това направление ще възникнат странни машини, но само такива, които ще облекчат човешкото същество от работа, защото те ще имат вътре у себе си известна енергия на интелигентност. Космически ориентираната духовна наука ще трябва да се занимае с това, щото всички големи изкушения, които ще произлязат от тези механизирани зверове, които самият човек ще създава, да не упражнят зловредно влияние върху човешкото същество.

Към всичко това, трябва да се прибави и следното: необходимо е за човешките същества, да се подготвят, като не взимат действителностите за илюзия, да навлязат действително, в една духовна концепция за света, в

едно духовно разбиране на света. Важното е да се виждат нещата такива, каквито са. Човек може да вижда нещата каквито са обаче, когато е в положение да приложи към реалността понятия, идеи, които възникват от една антропософски ориентирана духовна наука. Мъртвите активно ще участвуват в останалата част от земното съществуване. Важното обаче е *Как* те ще участвуват. Преди всичко тук ще се прояви огромната разлика. Посредством поведението на човека на земята участието на мъртвите ще бъде ръководено от едно добро направление по такъв начин, че импулсите на мъртвите за работа ще са в състояние да произтичат от самите тях, импулси, взети от духовния свят, в който мъртвите живеят след смъртта. В опозиция на това ще има много усилия да се въведат мъртвите по изкуствен начин в човешкото съществуване. Чрез заобиколния път през Близнаци мъртвите ще бъдат въвеждани в човешкия живот по такъв начин, че човешки вибрации ще трептят по определен начин, ще продължават да вибрират вътре в механическата работа на машината. Космосът ще въведе движение в машините чрез заобиколния път, който току що показах. По тази причина важно е, щото нищо неподходящо да не бъде приложено, когато тези проблеми ще възникнат; само елементарни енергии, които са част от природата би трябвало да бъдат прилагани. Човек ще трябва да се откаже да въвежда неподходящи енергии в механичния живот. От окултната сфера би трябвало да се отказва, да се впрягат самите човешки същества в механична фабрична работа, практика, чрез която се използва Дарвиновата теория за подбор, за определяне на работната енергия, както аз ви разказах това като пример миналия път.

Всичко, което казвам, естествено, не може да изчерпи темата за такова кратко време, това са само намеци и аз мисля, че вие ще медитирате по-нататък по тези неща, че вие ще търсите да изградите един мост между собствените ви жизнени опитности и тези неща над всичко онези жизнени опитности, които могат да бъдат придобити в тези настоящи трудни времена. Ще видите колко много неща ще ви се изяснят, когато ги наблюдавате в светлината, която може да ви проблесне чрез такива идеи. В нашето време ние фактически не се точно занимаваме с енергии и съзвездия от енергии, противопоставящи се на една на друга нещата за които.../липсват думички/.... говори във външния екзотеричен живот, са напълно различни неща. Някои възнамеряват да сложат воал върху истинските импулси, за които става дума. Обезателно ще работят известни човешки енергии с които някои могат да спасят нещо само за себе си. Какво е това, за което работят да бъде спасено? Някои човешки сили работят, за да защитят импулсите, които бяха оправдани до Френската революция, и дори бяха защитавани от някои езотерични школи; сега обаче те са под формата на Ариманова-Люциферова деградация, която се защитава, за да се под

държа един социален ред, който човечеството вярва, че е бил вече победен в края на XVIII столетие.

Има главно две сили, които се противопоставят една на друга: представителите на принципа, който бе победен в края на XVIII столетие и представителите на новата епоха. Съвсем ясно, е, че някои хора са инстинктивно представители на импулсите на новата епоха. Представителите на старите импулси - тези от 18-17 и 16-тото столетие - могат следователно да бъдат впрегнати към тези сили посредством изкуствени средства, към силите произтичащи от известни групово-егоистични братства. Най-ефикасният принцип на новата епоха, чрез който може да се получи власт над толкова хора над колкото има нужда е икономическият принцип, принципът на икономическата зависимост. Това обаче е само инструментът. Онова, което се включва тук е нещо напълно различно. Онова, което е включено е нещо, което вие може да извлечете от всички мои изказвания. Икономическият принцип е свързан с всичко онова, което е включено, за да се създаде една армия за тези стари принципи от огромно число човешки същества по цялата земя.

Това са нещата, които се противопоставят едно на друго. Едното сочи съществено към онова, което се бори понастоящем в света: на Запада един вкоченен облечен в желязо принцип на 18-тото, 17-тото и 16-тото столетие, който се проявява, като се облича във фрази на революция, във фрази на демокрация, принцип, който си поставя маска и чрез нея иска да спечели колкото се може повече власт. Помага се на това усилие, когато, колкото се може по-малко хора виждат нещата такива, каквито са, когато хората позволяват да бъдат приспивани многократно в тази област на майя чрез майята, която може да бъде изразена със следните думи: има война днес между Антантата и Централните сили. Няма нищо подобно всъщност. Тук се отнася до напълно различни неща, които съществуват зад тази майя като истинска действителност. Борбата между Антантата и Централните сили е само майя, е само илюзия. Може да се види онова, което стои едно до друго в борбата, ако човек погледне зад тези неща, ако ги осветли по начина, по който аз, поради известни причини, само загатвам. Това, което човек може да направи поне..../липсва малко текст/.... илюзията постепенно ще се разпадне, дотолкова, доколкото трябва да се разпадне. Днес преди всичко трябва да се прави усилие да се разглеждат нещата такива, каквито са действително представят на непредубеденото мислене. Ако вие по един цялостен начин разгледате това, което аз развих тук, то тогава една на вид случайна забележка, която аз направих в течение на тези лекции няма да ви се вижда само случайна. Когато цитирах една забележка, която Мефистофел е направил пред Фауст "Виждам, че вие познавате дявола" - то Мефистофел положително не би казал това за Удроу Уилсън - това не беше случайна забележка. Това е нещо, което трябва да

освети положението! Човек наистина трябва да проучва тези неща без антипатия и симпатия; човек трябва да е в състояние да ги изучава обективно. Преди всичко човек трябва да е в състояние да размишлява днес за значението на обстоятелствата* в нова, което действува и значението на индивидуалната сила, защото често зад индивидуалната сила стои нещо напълно различно от онова, което стои зад само обстоятелствата. /*Вместо думата "обстоятелства" и "обстоятелство" тук е напълно възможно да се употреби "съзвезане"/. Помислете за момент върху проблема "колко би струвал мозъка на Удроу Уилсън, ако този мозък не седеше върху президентския стол на САЩ?" Да предположим, че този мозък беше сред по-различни обстоятелства: там той би показал индивидуалната си сила! Всичко зависи от обстоятелствата /съзвездията/.

Сега ще говоря абстрактно и радикално - разбира се, няма да характеризирам гореспоменатия случай; никога не бих си позволил да правя това в една такава неутрална държава - но независимо от това има едно много важно проникновение във връзка с въпроса например за мозъка. Дали той има стойност, защото е действително просветен и задвижен от специфична духовна душевна сила - дали чрез това той има духовна тежест в смисъла, в който, аз съм говорил в тези проучвания на духовната тежест - или този мозък фактически няма никаква стойност, освен тази която би се показала, ако някои би могъл да го постави на едни везни и от другата страна постави някаква тежест? В момента, в който човек проникне отвъд тайните за които аз ви говорих миналия път относно двойника, достига се до точката /а аз не говоря за нещо нереално/ да се даде стойност на мозъка, който преди е имал стойност само като маса върху везните, защото възможно е, ако мозъкът трябва да бъде отново оживен, той да бъде оживен само чрез двойника.

Всички тези неща се струват на човешките същества днес като гротескови. Онова обаче което на тях се струва гротескно, трябва да стане съвсем ясно, за да могат тези неща да протекат от един нездрав поток към един здрав. И каква полза, ако човек само непрекъснато бърбори за тях? Вие трябва да приемете идеята, че всички тези мъгляви приказки за "космична религиозност" или "размера на жаждата за нея" или "движението, което е предприело да открие и да разбули циркулацията на живота зад сетивата" и т.н. не допринасят нищо освен да разстилат мъгла над неща, които би трябвало да навлязат в света само с яснота. Те могат да бъдат ползотворни само чрез яснота и те трябва да бъдат провеждани в яснота, преди всичко като практични морално-етични импулси в човечеството. Мога да направя само едно единствено загатване. Аз оставям на вас чрез собственото ви разсъждение да вградите на тези основи по-нататък. Тези неща в много отношения са афоризми, ала вие ще имате възможност много да съ

берете от едно такова извлечение като тази картина на Зодиака, ако наистина я използвате за вашите разсъждения и медитации.

ТРИНАДЕСЕТА ЛЕКЦИЯ

ТРИТЕ ОБЛАСТИ НА МЪРТВИТЕ: ЖИВОТ МЕЖДУ СМЪРТ И НОВО РАЖДАНЕ

Берн, 29. 11. 1917 г.

Днес бих желал да се върна към темата на една по-раншна лекция, дадена тук в Берн и да я проследя по-нататък по посоките, които съм убеден, че сега трябва да се разискват между нас. Ясно ми е, че определени неща, изисквани от знаците на нашите трудни времена, трябва да се кажат в публични антропософски лекции, така че да проникнат в човешките уши. Аз съм също убеден, че определени изходни научни истини вече трябва да се говорят между нас.

В предишната лекция, за която споменах, аз описвах участието в земния живот на души, които са минали през портата на смъртта. Ние предприехме да проучим вида и начина на импулсите на така наречените мъртви, които продължават да участвуват в онова, което се върши от човешки същества тук на земята, и как се създават връзки между енергиите на т.нар. мъртви и тези на живите. Днес желая да каза още повече по този въпрос.

Трябва най-напред да се изясни, че преди всичко необходимо е за живота между смърт и ново раждане да се говори в известен смисъл образно, в образи, взети от физическия сетивен живот на земята и от умствени картини, които ние придобиваме в този физически живот на земята. Животът в сферата на мъртвите е такъв обаче, че той може да бъде разбран само с голяма трудност чрез земни понятия и умствени картини. Така че човек трябва следователно да се опита да подходи към този живот от различни страни.

Бих желал да кажа, че един такъв опит бе направен преди започването на тази световна катастрофа във Виенския лекторски цикъл, през който аз говорих за живота между смърт и ново раждане по отношение на вътрешните енергии на душата. Днес бих желал да ви обърна внимание преди всичко на една област, която в известно отношение е и трябва да бъде първостепенно занимание на човешкото същество през неговия земен живот. Това трябва да бъде една първостепенна грижа, че точно тази област е затворена за опитност на души, които са преминали през портата на смъртта. Помислете само колко много ние имаме като земни човешки същества чрез умствените картини, които ни идват от минералната и растителната област. Към тези умствени картини трябва да бъдат прибавени всички впечатления и умствени картини, които идват до нас и от небесното пространство: звездното небе над нас, Слънцето, Луната. Тъй като те ни дават възможност през нашия земен живот да имаме физически образи

като възприятия, те принадлежат точно на онова, което аз наричам минерална природа. Тази минерална природа и съществено - казвам съществено - растителната природа като природа са изключени от онова, което душите ще възприемат между смърт и ново раждане.

Във връзка с това има нещо особено характерно относно опитностите на т.нар. мъртви. Когато ние човешките същества тук на земята заставаме пред минералната или растителна природа, имаме съвсем определено съзнание. При друг случай съм казвал, това е вярно, че е илюзия да се говори за липса на болка или липса на удоволствие в минералната и растителната област. Чрез онова, което ние човешките същества извършваме с нашите действия обаче, правим впечатления върху минералната област и също върху растителната област, можем да кажем с известно оправдание, че тези области остават без впечатления, без такива дейности, които се разпростират чрез болка или удоволствие, скръб или радост. Знаете, че ние като човешки същества, ако разчупим една скала, наистина някои елементарни същества ще преживеят удоволствие или скръб, ала това не влиза в нашето, обикновено ежедневно съзнание. Следователно може да бъде казано, че вътре в опита на едно обикновено човешко същество на земята, той трябва да има чувството че, ако разбие скали, ако предприеме каквото и да е действие с онова, което е минерал или съществено растителна природа, той чрез това не причинява нито удоволствие, нито болка на обкръжаващата го среда.

Никак не е такъв случаят в областта, в която човекът влиза, когато мине през портата на смъртта. Над всичко трябва да ни е съвсем ясно, че там най-малкото действие, което извършва човек, дори ако само едва се докосне до нещо /трябва да си служим с думи от земния език/, неминуемо в тази духовна област възниква или удоволствие, или скръб; задвижва някакъв вид симпатия или антипатия. Вие следователно трябва да си представите тази област на мъртвите по такъв начин, че не може да се докоснете до нищо, не може да направите дори най-малкия контакт, без да причините на онова, което е било докоснато да изпита удоволствие или скръб, т.е., без да предизвикате симпатия или антипатия.

Това вече е било посочено в моята книга "Теософия", в която областта на душата е описана и в която най-важните сили в тази област се търсят точно в силите симпатия и антипатия. Такива факти обаче трябва да станат живи идеи. И когато човек започне да става съзнателен за общата работа, в известен смисъл, на областта на мъртвите и областта на т.нар. живи трябва да си представим как действуват мъртвите в собствената си област. Те действуват по такъв начин, че винаги трябва да са съзнателни, че всяко нещо което правят ще предизвика симпатия или антипатия, радост или скръб; всичко, което те правят предизвиква, ако мога така да се изразя, резонанс на живо усещане. Онова, което бихме могли да наречем безчув-

ствено в смисъл на нашите растителна и минерална област там изобщо не съществува от другата страна на портата на смъртта.

В един смисъл това характеризира най-нисшата област, в която човек влиза, когато премине през портата на смъртта. Тук, когато човек дойде през портата на раждането във физическия свят, той влиза в най-нисшата област минералната. Когато той влезе в духовния свят, той се намира в област с всемирно чувство за усещане, в една област, където напълно владеят симпатията и антипатията. И в тази област той разгъва своите сили, той работи в тази област. И когато си представим да действуват там, ние също трябва да си представим носещите усещания сили, които непрекъснато произвеждат следствие неговите действия сили, носещи симпатия и антипатия.

Какво е значението на тези сили в цялостната мрежа на отношенията във вселената?

Виждате ли ние сме достигнали до един въпрос, който може да бъде разнищен за нашия физически земен живот само чрез Духовната Наука. Вие ще осъзнаете неговата важност, ако разгледате всички неща, които се подразбират в това. Толкова много се е случило понастоящем, щото лицето, което би могло да намери едно обяснение на света само във физическото, се отказва от всяко обяснение, което то не схваща като обяснение.

Нещо, което в съвременното ни се счита като едно обяснение е принципът за еволюцията на животинските същества, населяващи земята заедно с нас. Необходимо е само да ви обърна внимание на всичко, което е отпечатано напоследък за подкрепа на онова, което се нарича еволюционна теория. В днешно време донякъде с оправдание се говори за еволюцията в животинския свят, в това, че се вярва, че животинският свят е еволюирал нагоре от несъвършени същества към по-съвършени. По-добър начин да се изрази това е, ако се каже, че животинският свят е еволюирал от недиференцирани същества към все повече и повече диференцирани, и на края до човешката природа, доколкото човек е физическо същество. Тази теория на еволюцията вече е навлязла до голяма степен в повечето съзнания. В известен смисъл тя дори е станала съставка на светската религия на човечеството. Различните религиозни вери правят усилия да се съобразяват с еволюционната теория. Вече те - поне в техните по-важни представители нямат смелостта, която доскоро имаха да свидетелствуват срещу еволюционната теория. До известна степен те самите са я приели. Обаче човек може да се попита, какво фактически работи в тази еволюция на животинските същества, ако те еволюират от несъвършени към по-съвършени същества. Какво работи във всичко онова, което може да се наблюдава в животинския свят, не само в неговата еволюция, но в цялостното съществуване на животинския свят? Колкото и странно да звучи на съвременния човек, при навлизане, в областта, населена от мъртвите, се раз-

крива, чрез ясновидско съзнание, че силите, преобладаващи над голяма част от животинския свят идват от мъртвите. Човекът е призван да бъде съуправител на импулсите в космоса. В минералното царство той има влияние само с това, че конструира машини и др.п. чрез своята технология в унисон със законите на минералната област. В растителната област се отнася до онова, което той посява и култивира като градинар или фермер. В тези две области той най-много може да играе второстепенна роля през своя живот между раждане и смърт. В областта, която се отразява тук на земята в животинското съществуване, обаче, човекът е включен, що се отнася, че след смъртта някои сили непосредствено се събуждат у него, че той непосредствено навлиза и работи в област на сили, които управляват тази животинска област. Тя в известен смисъл е основата на неговата дейност там, точно така, както тук в минералния свят е нашата основа: тя е самата почва, нещото, върху което той стои.

В нашето съществуване във физическия свят ние имаме растителното царство, издигащо се от една земя, създадена от минералната област. Подобно за мъртвите е областта, в която управляват симпатиите и антипатиите - които след това се разпростират в живота на животинското царство на земята - тя дава основата за една втора област. В тази втора област същите неща не работят толкова много в мъртвите, само опитностите на удоволствие или скръб, прехвърлянето на чисто сетивно носещи импулси, които след това продължават, които след това действуват в света. Тази област работи по същина с онова, което може да се нарече засилването и отслабването на волевите сили принадлежащи на човешкото същество след смърт. Ако желаете да разберете повече за тези волеви сили, отнесете се до Виенските сказки /Inneres Weien des Menschen und Leben Zwtschen Tod und neuer geburt/ в които аз подчертах че волята, която е характерна за човешката душа между смърт и ново раждане не е точно като онова, което наричаме *Воля* тук във физическия живот. Можем да говорим обаче за това като за воля, макар че то е по-различно там; Там то е проникнато от елементи на чувство и от един друг елемент, който не съществува тук на земята. Тази *Воля* в живота на човешката душа след смърт е непрекъснато в прилив и отлив. Когато човек е в общение с едно мъртво човешко същество, неговият душевен живот се усеща така, че в един момент то се чувства засилено в своите волеви импулси, силно в себе си; в друг момент неговата воля е някак си окуцяла, тя спи. Неговата воля се колебае между сила и слабост. Това е една съществена страна на живота на мъртвите.

Това засилване и отслабване на волята са импулси, които протичат не само в основата на областта на мъртвите, а също така и в човешкото царство, не разбира се в нашите мисли на обикновеното съзнание, но във всичко, което ние тук изпитваме като волеви импулси и също като импулси на чувствата. Разбира се, странен факт е, че човекът, в своето обикновено

съзнание като едно физическо земно лице, преживява ясно само своите сетивни възприятия и своите мисли. Будно съзнание съществува само във възприятията и мислене. Чувствата се само като че сънуват, а при волята обикновено общо взето се спи. Никой човек не знае какво точно става, когато той просто си повдигне ръката, това ще рече, когато волята работи в неговия телесен организъм, не знае това по начина, по който той .../липсва малко текст/..... законът за чувствата, макар с нещо малко по-ясно в съзнанието, отколкото законът за волята, той все още е тъмен; не е по-ясен, отколкото картините, които имаме в нашите сънища. Страсти, емоции, чувства всъщност само са сънища; те не се преживяват в светлината на съзнанието, което живее в сетивните възприятия и умствените картини, а нашата воля изобщо не се преживява съзнателно. Във всичко, което в будния живот е като сънища и сън, живеят мъртвите. Те живеят с душите, които са въплътени във физически тела на земята. Те живеят в тях точно така, както ние живеем в растителния свят, с изключение, че ние не сме вътрешно привързани към растителния свят, както са мъртвите към нашите чувства, емоции и волеви импулси. Те непрекъснато живеят във всичко това. Това е тяхната втора област, докато тук ние разглеждаме нашите чувства и усещания в човешкия живот, мъртвите живеят в този живот непрекъснато и наистина по такъв начин, че колебанията, които аз току що описах като засилване и отслабване на волята, като увеличаване и намаляване на волята на мъртвите имат известно отношение към онова, което тук на земята т.нар. живи сънуват и през което спят като чувства и волеви импулси.

Можете следователно да видите колко малко областта на мъртвите е отделена от нашата земна област и каква вътрешна връзка съществува между тези две области. Както вече казах, при нормални условия /с известни изключения, за които ще говоря по-късно/, мъртвите нямат нищо общо с минералното и растителното царство, но те имат много общо с онова, което става в животинската област. В известен смисъл това е земята, върху която те стоят. Те също имат много общо с онова, което става в областта на човешките чувства и човешката воля. В тези области ние никак не сме отделени от мъртвите ала това е така: когато някой премине през портата на смъртта и изпита засилването и отслабването на волята, може да живее с така наречените живи в техните физически тела, макар че не с всеки. Тук властува определен закон: човек може да живее само с онези, с който е до известна степен кармически свързан. Никой, който живее тук, и който кармически е напълно чужд дори не може да бъде възприеман от едно умряло лице; за него той просто не съществува. Светът, който мъртвото лице преживява има граници, които са очертани от собствената му карма, която му е слагала юзда и тук в живота.

Този наш свят не е ограничен само за души, които са все още на земята; той е разширен и включва също и души, които са преминали през портата на смъртта.

Тази втора област, по този начин обхваща всички отношения, които едно лице е направило кърмически с онези, които все още са на земята .../липсва малко текст/..... на смъртта. Тази област възниква от една друга област, която е обща за мъртвите, една област на животинското съществуване, чрез което обаче не трябва да си представяме земни животни! Аз подчертано казах по-преди, че нашите животни на земята отразяват онова, което съществува в духовния свят, което ще рече груповите души на животните. Във връзка, с мъртвите ние трябва да мислим за духовното същество на животните. От тази обща почва следователно се издига за всяко мъртво лице по едни съвсем напълно различен смисъл от това, което е в случая в нашата земна област, една индивидуална кармична област.

Едно лице е свързало това отношение, друго е свързало онова. Само това, чрез което кармичните отношения се уравновесяват съществува там от човешката област.

И още един закон управлява там; той ни показва как тази втора област фактически е устроена. Първоначално всяко нещо, което въздейства върху една мъртъв в тази област по такъв начин, че то засилва или отслабва неговите волеви енергии, е ограничено до кръга на човешките същества в сред който това лице се е движело през своя последен земен живот, може би първоначално дори само през част от него. Индивидите, които са били специално близки за него, към които той е имал специално отношение, и които са преминали през портата на смъртта, все още са тези, с които той живее особено по-близко. Кръгът само постепенно се разширява, за да включи лица, с които мъртвият е имал само далечни кармически отношения.

За някои мъртви това трае само кратко време, за други по-дълго. Едва ли може да се каже от начина, по който един земен живот е протекъл, как това би било след смъртта. Много личности, много души, за които човек не би очаквал, се появяват в сферата на мъртвите лица поради това, че от физическия живот много лесно може да се направи погрешна преценка. Има основен закон обаче, че кармичния кръг постепенно се разширява и целият процес на запознаване в този кръг става точно така, както аз го описах в лекторския цикъл във Виена, където говорих за живота между смъртта и ново раждане. Онова, което аз описах там като важен елемент в живота на мъртвия е точно този разширяващ се живот на волевите импулси. Волеви- те импулси са вече за мъртвия онова, което умствените картини са за живия, чрез които мъртвото лице *знае*, чрез които то има своето съзнание. Крайно трудно е да се обясни на земните човешки същества, че по същина мъртвият *знае* чрез волята, докато земното човешко същество

знае чрез формиране на умствени картини. Очевидно това също прави трудно човек да се разбира с мъртвия.

Може също така да се каже, че тази област, в която влизат мъртвите като тяхна втора област постепенно се разширява. По-късно и това е винаги относително за един става по-скоро, за друг .../липсва малко текст/... по-чужди кармични отношения се прибавят към непосредствените и по-близките. Това го казвам в следния смисъл. Когато едно мъртво лице е прекарало известно време от своя живот между смърт и едно ново раждане, кръгът на неговите опитности се е разширил и се е протегнал отвъд онези души - били те на земята или отвъд - с които той преди е имал особено близки кармични отношения. Тези души вече имат кармични отношения извън онези на мъртвия. То е така: лицето А има известно отношение с лицето В, но не с лицето С. Може да се види как умрялото лице А живее с В, както аз съм описал, и разширява своите опитности отвъд В. По-късно така става, че В става посредник към лицето С. Преди това А не е имал никакво отношение със С, ала вече придобива това отношение пряко чрез това, че В влиза в кармично отношение със С. Чрез това втората област бавно, постепенно се разширява над една крайно голяма област. Така човек става винаги по-богат с такива вътрешни опитности, опитности на засилване или отслабване на волята, опитности, чрез които постепенно свикваме с областта на мъртвите - или живите души - след като ние самите сме минали през портата на смъртта.

Една съществена страна на живота между смърт и едно ново раждане е това, че ние като души - ако мога да се изразя, така повърхностно - непрекъснато разширяваме нашия кръг на познати. Така както тук в земното съществуване ние разширяваме нашите опитности между раждане и смърт, точно така както ние все повече и повече се запознаваме със света около нас, така и там ние все повече и повече преживяваме опитности, които ни свързват с факта, че човек усеща съществуването на други души, че знае, че чрез някои от душите изпитва засилване на волята, чрез други отслабване. Това е съществена част нашата опитност отвъд.

Можете да осъзнаете действителното значение на това за цялото съществуване, за цялото космическо съществуване. Това означава, че фактически, в известно отношение между смърт и ново раждане, се образува един духовен кръг от запознанства всред голяма част от човечеството по земята, не само тази избеляла панделка, за която мечтаят и ахкат пантеистите и мистиците. Наистина, ако погледнем онова, което преживяваме между смърт и ново раждане, ние никак не живеем надалеч от човешките същества на земята. Това не е една абстрактна връзка, а наистина една конкретна.

Така както тук на земята животинската област стои като трета област над минералната и растителната, така отвъд прага ние възприемаме като

трета област, областта на известни йерархии, една област със същества, които никога не преживяват земни въплъщения, но с които ние влизаме в отношения между смърт и едно ново раждане. Тази област на йерархиите е отвъд прага същото нещо като онова, което ни дава между смърт и ново раждане напълно интензивното преживяване за нашето Аз. През първите две области ние изпитваме, преживяваме "другият"; чрез йерархиите ние преживяваме себе си. Може дори да се каже, че като едно духовно същество вътре в йерархиите човек преживява себе си като син, като едно дете на йерархиите. Той знае за себе си такъв, какъвто е свързан към другите човешки души, както вече го описах; той знае за себе си същевременно и като дете на йерархиите. Така както човек усеща себе си тук, когато възприема себе си в космоса, като едно сливане на външните природни енергии и на заобикалящия космос, така отвъд прага той усеща себе си организиран като духовно същество чрез участие на различните йерархии. Тук, ако наблюдаваме себе си като човешки същества - това положително не трябва да породи гордост в нас - ние виждаме т.нар. по-нисша област на природата и нас самите поставени на върха на тези области на природата. Преминаваме през портата на смъртта и там откриваме, че ние сме на най-ниското равнище на областите на йерархиите, ала като сливане на импулсите от йерархиите. Там обаче спояването идва от горе, докато тук то се изкачва отдолу. Докато тук нашето Аз потъва в един физически организъм, така че то е един екстракт от останалата природа, там нашата духовност потъва в йерархиите и е екстракт от тях. Може също да се каже, че там ние се обличаме в нашата духовност, докато тук се обличаме с нашата телесна природа, когато преминаваме през портата на раждането.

Едно творческо въображение може лесно да си представи общата насока на живота между смърт и ново раждане. Наистина би било крайно тъжно за едно лице, ако не може да си създаде такива умствени картини. Само помислете! Ние не сме разделени от мъртвите ни най-малко в нашия живот на чувствата или на воля. Онова, което е изведено от нашия поглед а е само скрито от нашите сетивни възприятия и нашите умствени картини. Би било една гигантска стъпка напред в еволюцията на човешката раса на земята, в тази част за човешката еволюция, през която предстои да минем, ако един ден хората осъзнаят факта, че в своите импулси на чувство и воля те са едно с мъртвите. Смъртта наистина може да ни ограби от нашето физическо виждане на мъртвия и от нашите мисли за него. Обаче нищо няма, което ние да чувствуваме без мъртвия да е там с нас в сферата, в която ние чувствуваме; също така няма нищо, в което да проявяваме, нашата воля, без мъртвия да бъде там с нас в сферата на волята ни.

По-рано споменах за изключения относно минералната и животинската област. Такива изключения са особено валидни за нашата настояща епоха.

Преди това тези изключения не са имали голяма тежест. Ала не е необходимо да говорим за това сега. В нашето време, в което известно материалистично убеждение по необходимост се разпростира по земята, човешките същества много лесно могат да пропуснат възмож-/липсва малко текст/.....

Във вчерашната публична лекция аз дори отидох дотам, да обърна вниманието на това, как едно лице, ако пропусне да придобие духовно-умствени картини през своя земен живот, се обвързва към този земен живот; в известен смисъл той не може да избяга от него и следователно става източник на смущения. Много от разрушителните енергии, работещи в земната сфера идват от тези мъртви индивиди, затворени в нея. Би трябвало да съжаляваме такива човешки души вместо да ги съдим критически. Защото не е особено лесно да трябва да останеш след смърт вътре в една област, която фактически не е подходяща за мъртвите. Областите в този случай са минералната и растителната област, фактически онази минерална област, която животните носят вътре у себе си, която самият човек носи вътре в себе си. Тези същества са проникнати от минералната област. За индивиди, които не са абсорбирали духовни умствени картини, положението е такова, че те се отдръпват от тази опитност след смъртта; възникват по всяко време чувства, които ги предупреждават, че те не могат да влизат в областите, които управляват животното и човешката духовност и че те могат да влязат само в онова, което е минерална и растителна природа. Аз едва ли бих могъл да опиша това, защото няма в езика думи за него. Човек може да се приближи бавно и постепенно до онова, което фактически лежи в основата, защото приближаването първоначално е твърде ужасяващо.

Не бива да си представяме, че такива мъртви души са за постоянно изпъдени от живота, който описах по-рано. Те се приближават близо до този живот с известно учудване и страх обаче и отново бързо се връщат в растителната и минералната област, защото умствените картини, които те са си създали имат известно значение само в минералната област, в областта на мъртвите предмети, областта на физическите механизми.

Считам, че главна задача днес е чрез такива умствени картини като тези да възбудим в съзнанието си едно разбиране за това как мъртвите участвуват в човешката еволюция. Човек му се иска да говори за тези неща днес в публични лекции, но не може, защото хората не си позволяват такива умствени картини освен, ако те вече са преживели нещо от онова, за което се съобщава в нашите групи. Като описваме живота между смърт и ново раждане особено в неговото отношение към земния живот задоволява се или по-добре казано изпълнява се изискването на нашата епоха. За относително дълго време нашата епоха бе отхвърлила древните инстинктивни умствени картини относно областта на мъртвите, а вече човечест-

вото трябва да получи нови умствени картини. Човечеството трябва да се освободи от абстракциите относно висшите светове и не само да говорим за един вид обща духовност, то трябва действително да възприеме онова което работи като духовно. Трябва да ни стане ясно, че мъртвите не са умрели, мъртвите продължават да живеят и работят в историческия процес на човешката еволюция. Трябва да ни бъде ясно, че силите, които духовно ни заобикалят са сили на по-висшите йерархии, ала също и сили на мъртвите. Най-великата илюзия, която бъдещото човечество би могло да възприеме би била да повярва, че социалният живот, на земята, който хората развиват помежду си чрез своите чувства и воля става само чрез земни поддредания, като се изключват мъртвите. Това просто, не е възможно, защото мъртвите вече участват, вътре в чувствата и волята.

Може да се попита как ще бъде възможно сред импулсите на новата епоха да се развие съзнание по правилния начин, за да възприеме този вид на общуване с духовния свят. Еволюцията на човечеството продължава по такъв начин, че човек в своето физическо тяло, със своето обикновено съзнание все повече бива откъснат от духовния свят. И затова, щото човек отново като физически човек, да намери правилния достъп до духовния свят, стана Мистерията на Голгота в земната еволюция. Мистерията на Голгота е не само събитие станало веднъж и, като такова, най-великото единствено събитие в цялата земна еволюция. Това е едно продължаващо събитие, един продължаващ да действа импулс. Човечеството трябва да направи нещо, за да позволи тази сила да въздейства върху него по правилния начин. От дълго време вече аз подчертавам, че задачата на нашата Духовна Наука е свързана с импулса на Голгота, че Духовната Наука трябва да съществува също така заради импулса на Голгота, той да бъде разбран по правилен начин в нашата епоха и в непосредственото бъдеще, Вие може да бъдете сигурни че, като една земна наука, която е станала същевременно и световна религия, естествената наука ще печели все по-голямо и по-голямо влияние. Често бивам обвиняван, че съм бил неприятелски настроен към естествените науки, дори в тяхното радикално развитие, обвинение, което принадлежи на най-старомодните възможни предразсъдъци, защото онзи, който разбира насоката на еволюцията на земята, разбира също, че не може да бъдат доказани от естествените науки да са погрешни и че напротив те ще се разпространяват все повече и повече. Един вид религиозно вярване в тях, което все повече, залива света, не може да бъде спряно по никакъв начин. То ще дойде. То напредва самоуверено и то идва "за благословия на човечеството"! Няма да се забави времето, може би само няколко десетилетия, когато всички религиозни вери ще открият, че не са в състояние да спасят дори и най-простите примитивни човешки същества от съзнанието за едно чисто природно съществуване, каквото култивира природната наука. Това е неминуемо.

.../липсва малко текст/... световен мироглед постепенно хваща човешкото чувство /getnet/, все по-малко и по-малко ще бъде възможно за самия духовен елемент да бъде култивиран от природната наука. Духовният, елемент ще трябва да бъде внесен по също така строго научен начин, докато природната наука ще продължава да признава природното съществуване. Знание за природното съществуване ще става все повече и повече необходимо за изпълнението на онези задачи, които човекът за в бъдеще ще трябва да предприема между раждане и смърт. Онова, което ще трябва да го издигне към духовния свят обаче, не трябва да дойде до него от една Духовна Наука.

Има вече един основен импулс в най-широки кръгове да се схване Мистерията на Голгота. Това може да бъде видно и в по-ранни периоди, но е специално очевидно в нашето време. Днес може вече да се каже, че най-големите врагове, за да се схване Христовия Импулс са свещениците и проповедниците на различните религиозни вери, независимо колко странно това може да прозвучи. Онова, което държи човечеството далеч от Христовия Импулс, е начина по който духовниците и теолозите тълкуват този Христов Импулс, защото те са много далеч от разбирането на онова, което той фактически е.

Не е моето намерение днес да говоря съществени неща относно Христовия Импулс. Ние вече сме натрупали доста много за това в течение на времето и аз ще продължавам да го върша. Една страна само ще подчертая пред вас сега, защото тя изглежда особено важна понастоящем, именно, че човешките същества се нуждаят да схванат, че Христовия Импулс трябва в най-дълбок смисъл да бъде разглеждан различно от други исторически импулси. Хората виждат, че това е така ала те непрекъснато правят всевъзможни компромиси. Те говорят полуистини, нямат кураж да кажат цялата истина. Онова, което човек трябва да схване е, че не е възможно да говори за Христовия Импулс по същите методи, по които се говори за обикновената история. Издигнати теолози казват, че е глупаво да се говори за евангелията, че са истинни по обикновен историческа смисъл, защото всичко, което може да бъде предложено като историческо доказателство, че Христос е живял може да бъде написано на няколко листа хартия. Добре известни съвременни теолози по този начин потвърждават, че е безсмислено да се отнасят човек към Евангелията, ако желае да борави с тях само като исторически източници. Няма начин да се докаже, че те разказват исторически факти. Това се смята съвършено очевидно днес. Всичко, което може да се даде като историческо доказателство, подобно на автентичните документи относно други личности от световната история може да бъде написано, според прочутите теолози, на няколко листа хартия само. Истинското значение на това обаче е, че дори онова, което би било

написано на няколкото листа хартия не е истина в обикновен исторически смисъл.

Човечеството ще трябва да приеме факта, че такива исторически източници като тези, които има за Сократ или Цезар просто не съществуват за пребиваването на земята на Христос Исус. Неговото съществуване трябва да бъде схванато духовно. Това е същината на въпроса. Човечеството ще трябва да получи в Мистерията на Голгота нещо, за което няма доказателства, а което трябва да бъде схванато по духовния начин.

За всяко друго нещо човечеството винаги може да продължава да търси исторически доказателства, но за Мистерията на Голгота те никога не ще бъдат, в най-дълбок смисъл, от никаква полза. Човечеството би трябвало да бъде подтиквано не да схваща това важно събитие на земята по един физическо-исторически начин, а да се опита да се приближи до него с духовно разбиране. Онзи, който не може да схване Мистерията на Голгота чрез духовно разбиране на земната еволюция, без исторически документи, никога не ще бъде в състояние да я схване. Това е волята на боговете, може да се каже. Относно най-важното събитие на земята човечеството трябва да прави духовни усилия. Мистерията на Голгота винаги може да бъде отречена исторически, човечеството може да я разбере само, ако то се издигне до духовно разбиране на света. Само Духовната Наука като такава може да говори за действителността на Мистерията на Голгота. Може да се каже, че всичко останало е старомодно. Прочетете най-последната книга от един теолог, книга забележителна въпреки всичко, която развива всичките теории за Исус на новата епоха от Лесинг до Wrede. Вие ще намерите доказателство в такава една книга, че в това поле историята на истина трябва, да заеме второ място, че трябва да има някакъв нов вид разбиране. Това може да бъде намерено само по духовен научен път.

Така има вътрешно отношение между Мистерията на Голгота и необходимото изкачване на човечеството до духовност, започващо от нашето време. Наистина от съвременieto ни нататък човешките същества трябва да се издигат до известна духовност. През идващото време те трябва да схванат, че Мистерията на Голгота може да бъде разбрана по-нататък само чрез духовна деятелност, че Християнството трябва да има едно съществено духовно продължение, не само едно външно продължение чрез исторически традиции, или още исторически изследвания. Надявам се, че това, което току що казах няма да бъде прието абстрактно, така че някой да мисли, че ако възприеме едно или две понятия относно значението, на Мистерията на Голгота, е направил всичко, което е необходимо да бъде направено. Твърде често, се случва така. Не, човек не трябва да се приближава до тези неща напълно само конкретно. Не трябва само да си изгражда умствени картини за Христос и Неговата дейност, а би трябвало да е в състояние по някакъв начин да открие областта на Христос вътре в

земната област. Христос слезе в земната област и човек трябва да е в състояние да открие Неговото владение.

Естествената наука, ако някой ден би се развила до най-високото си равнище на съвършенство, ще предложи картина на света такава, каквато тя може да стане без помощта на Мистерията на Голгота. Естествената наука, самата тя никога не ще дойде дотам през земната еволюция, че един физик или биолог да е в състояние да говори за Мистерията на Голгота от негови предположения. Всяка наука обаче постепенно, доколкото борави с онова, което става около нас между раждане и смърт, ще става все повече и повече една природна наука. Извън това Духовната Наука ще изтегля своето съдържание от духовното царство.

Въпросът сега обаче е да се намери не само една наука, но и път за да се навлезе в духовната област, така че да не откриваме само природа. В природата никога не ще открием Христовия Импулс. Как ще открием действително път, за да проникнем в духовната област, не само да имаме знание за нея. От това, което казвам ви навярно съзнавате, че съзнанието на съвременното и особено на бъдещото човечество ще стане само природно, естествено съзнание, съзнание на напълно природните факти, ала че в допълнение на това друго съзнание трябва да бъде прибавено. Едно напълно друго съзнание трябва да бъде прибавено. За това ново съзнание необходимостта за разбиране Мистерията на Голгота като духовен факт ще бъде най-високият връх. Същият подход, необходим към Мистерията на Голгота, готовност да се проникне до духовния елемент в нещата, ще трябва да се разгърне през останалата част на живота. Това не означава нищо освен че отвъд едно чисто природно виждане на нещата, в човешкото съзнание трябва да навлезе и един напълно различен поглед към нещата.

Този поглед към нещата ще дойде и трябва да дойде, когато човек се научи, така както сега вижда света на сетивата чрез своите сетивни възприятия, да наблюдава точно толкова съзнателно насоката на своята съдба в света във големи и малки събития. Какво искам да кажа чрез това? Днес човек обръща твърде малко внимание на насоката на своята съдба. Да разгледаме някои крайни случаи. Ще ви разкажа само един, който ще ви покаже какво искам да кажа, е то е само един случай от хиляди такива. Човек би могъл да разкаже хиляди такива случаи, безброй хиляди. Един човек напуска своя дом, за да се разходи по една пътека, която му съвършено позната. До нея той се изкачва нагоре по една планина до едно скалистото място, от което има прекрасен изглед. Той често е отивал да се радва на този изглед. Това е неговата обикновена разходка. Но в този ден, докато си върви и внезапно в него изниква една мисъл: "Внимавай! Внимавай!". Той чува един вътрешен глас не като халюцинация, но в духа да му казва: Защо отиваш нататък? Не можеш ли поне веднъж да се откажеш от

това удоволствие?" Той чува това в духа. Това го прави несигурен и той се отстранява от пътеката, за да помисли. И в този момент една огромна маса скала пада точно на мястото, където той би бил, ако не бе се отдръпнал от пътеката; тя очевидно би го убила.

Искам да размислите за момент каква роля играе съдбата тук. Наистина нещо действуваше. Човекът е все още жив. Животът на множество човешки същества на тази земя е свързани с неговия живот. Животът на всички тях би се променил, ако скалата би го убила. Нещо тук бе постигнато. Ако се опитвате да го обясните чрез природни закони, никога не ще достигнете естествено до факта на съдбата, която стана там. Положително масата скала се е откъснала, как човекът е могъл да бъде убит, когато скалата внезапно би паднала отгоре му и т.н. Във всичко което би могло да се каже по въпроса обаче от гледна точка на природните закони, законите на съдбата не могат да бъдат намерени, те няма нищо общо с тях.

Аз съм ви разказал един краен случай, ала нашият живот е съставен от такива неща, дотолкова, доколкото нашият живот е въпрос на съдба. А човекът просто не я забелязва, той не обръща внимание на такива неща. Той не забелязва тези неща, както забелязва онова, което му се доставя чрез неговите сетива като природни факти. От ден на ден, от час на час, от минута на минута, неща се случват, от които само един пример е даден, крайният пример, който аз току що ви описах. Помислете си колко често например точно когато ще излезете от къщи нещо ви забавя половин час /човек трябва да проучва даже малките неща/. Такива неща и подобни хиляди се случват през нашия живот. Вие виждате само онова, което, се случва, когато сте били задържани половин час; вие не размишлявате какво напълно различно би станало ако вие бихте излезли половин час порано!

Съвсем друга област по този начин непрекъснато се намесва в нашия живот, областта на съдбата, област, на която все още съвременния човек не обръща внимание, защото той хвърля поглед само на онова, което става и не се интересува от онова, което непрекъснато бива предотвратявано да стане в неговия живот. Никой от вас, които стоите тук тази вечер, не може да знае какво преди три часа вие може да сте предприели, което тогава е било предотвратено да стане, нещо, което не би ви позволило да стоите тук тази вечер, дори нещо, което не би ви позволило да сте живи тази вечер. Вие виждате само онова нещо за което духовни импулси са .../липсва малко текст/... начини, чрез които нещото *наистина* става. Вие обикновено не размишлявате с обикновеното съзнание за това, че което вие правите в живота е резултат от участието на духовни импулси. Когато веднъж започнете да схващате този факт, когато осъзнаете, че има една област на съдба, така както има област на природа, вие ще откриете, че тази област на съдбата не е по-бедна по съдържание от областта на

природата. В тази област на съдбата обаче, която разкрива себе си с особена яснота, когато се случи някакъв инцидент като този, който току що ви разказах - който става очевиден за човешкия интелект - в тази област на съдба работи онова, което аз описвах по-рано тази вечер. В чувствата и във волевите импулси, чрез които съдбата се движи работят импулсите на мъртвите. Въпреки факта, че човек, който казва такива неща днес, все още бива взиман от цялата "интелигенция" за суверен глупак, въпреки това вярно е, че, със същата точност, с която човек изразява един природен закон днес, може също така да изкаже следното твърдение: когато някой чува такъв един глас, това е този или онзи мъртъв, който е проговорил по нареждане на една или друга йерархия; освен това от сутрин до вечер и особено от вечер до сутрин, докато спим, импулсите на мъртвите непрекъснато работят в нас заедно с импулсите на духовните йерархии, които работят в нашата съдба.

Бих искал да спомена нещо тук. Вие вече знаете за "духа" на Сократ и че Сократ, този мъдър грък, казвал за него, че всичко, което той правел, той го правел под влиянието на този дух". Аз говорих за този Сократов дух в моята малка книга "Духовното водачество на човека и човечеството". В моята последна книга "Загадка на душата" втората глава говори за онзи учен индивид, Dessoir, и вие може да прочетете какво той казва за тези неща. Там аз говорих също за Сократовия дух. Отнася се до това, че Сократ осъзнава, че нещо действа във всички човешки същества. Преди Мистерията на Голгота някои същества направляваха онова, което мъртвите трябваше да внасят в човешкия живот. Тези същества загубиха властта си по времето на Мистерията на Голгота и Христовият Импулс зае тяхното място.

Сега вече Христовият Импулс е свързан с човешката съдба по начина, описан от Духовната Наука. Силите, импулсите на мъртвите работят както ви описвах в сферата на нашата воля и чувства. Мъртвите действуват, но те също преживяват засилване или отслабване на тяхната воля. Цялата тази област е земна област, земна област точно така, както е областта на природата. Обаче от Мистерията на Голгота насам Христовият Импулс живее вътре в нея. Христос е направляващата сила в тази област, която аз описвах. Следователно трябва да се основе една наука за Мистерията на Голгота. В бъдеще ще трябва да се знае че, така както светът.../липсва малко текст/.... свят, така също една област на съдба го прониква от обратния полюс. Тази област на съдбата едва се забелязва все още днес. Тя ще трябва да се проучва в бъдеще така пълно, както, и областта на природата. И когато човек проучи това ще знае, че в тази област на съдбата той е обвързан с мъртвите. Човек ще знае, че тази област, която е обща за нас с мъртвите, е същевременно областта на Христос. Христос слезе на земята, за да разгърне своето влияние чрез Мистерията на Голгота, за да сподели

с човешките същества на земята онова, което ние имаме общо с мъртвите, дотолкова, доколкото мъртвите са деятелни в земната сфера. /Сега говоря не за изключителни инциденти, а за нормални случаи/.

Това не трябва да остане само една абстрактна истина, само една понятийна истина, или може би само една "неделна" истина, за която да си спомняме понякога, "защото в края на краищата нещо такова, може пък и да е истина". Човек би трябвало да върви през тази област на съдбата така съзнателно, както върви през областта на своите сетивни възприятия; той би трябвало да е в състояние да върви през света използвайки очите си и все пак да се усеща обвързан направо с тази област на съдбата; той би трябвало да е в състояние да усеща, че в тази област силите на Христос са винаги свързани със силите на мъртвите. Ако това станеше, мили приятели, човечеството би развило един истински, конкретен и чувствителен живот с мъртвите. Човек би изпитвал, ако би усещал това или онова, или би се занимавал с това или онова, че той е свързан с онези, които е обичал и които вече са преминали отвъд. Животът ще стане безкрайно обогатен.

Понастоящем ние напълно не забравяме нашите мъртви. Спомняме си за тях. Един интензивен живот - и това ще бъде единственият истински живот, защото в противен случай ще спим през живота що се касае до съдбата - ще обхване човечеството и ще доведе до това не само да си спомняме за мъртвите, но и знанието, че когато правим нещо, когато работим за нещо, когато предприемаме нещо, когато успеем в нещо, тази или онази мъртва душа участва. Нашите връзки с мъртвите никак не се разкъсват чрез смъртта, те продължават. Това обогатяване на живота е добър изглед за човечеството в бъдещето на земята. През тази наша Пета Следатлантска епоха човечеството фактически се развива по посоката, която аз описвам и наистина човечеството не ще може да доживее Шестата епоха, ако хората не започнат да усещат тези неща по правилен начин, ако не възприемат реалността на съдбата в своето съзнание така напълно, както те сега са абсорбирали реалността на природните случки.

Ние трябва да възприемем конкретно връзката на Мистерията на Голгота /липсва малко текст/.... днес. Това е нещо, което е интимно свързано с онова което сега трябва да навлезе в съзнанието на човечеството, защото всред множеството неща загубени от човечеството все още е възможно да се преживее истинската реалност на импулсите на чувството и волята. Човешките същества постепенно са били приспивани в една велика илюзия. Именно, че те могат да оформят този земен живот според земните закони. Това е най-великата илюзия, на която човечеството може да се поддаде. Ние намираме нейната радикална крайност например в чисто материалистичния социализъм, който подрежда всичко според икономическите закони, с други думи според чисто физически закони. Очевидно материалистичният социализъм никога не ще приеме идеята, че, когато ние

човешките същества вършим и най-малкото нещо помежду си, участвуват мъртвите. Социализмът е крайност в едно направление. На другия полюс е крайността, която всички т.нар. идеалисти днес мечтаят да създадат, без да се взима предвид никаква духовност, чисто, програмиране на организации по целия свят, както домашни, така и международни, за да се подтикват програми, чрез които се предполага, че ще се анулира всякаква война. Не е възможно да се убедят хора, които лелеят такава една илюзия, че чрез това те не разрушават това, което искат да разрушат, а по-скоро обременяват повече себе си с чудовището, което те желаят да убият. Има твърде много добра воля в тези неща. Тя е само онова, което може да изкочи от материалистичното съзнание на времето, онова, което произтича като резултати - бих искал да кажа - като политически връх на цялата същина на света. Това обаче ще доведе точно до противоположното на желаната цел. Важното развитие, което трябва да се разпространи по земята е, едно разбиране на съдбата. Това е, което трябва да се изрази при съставяне на закони и формиране на политически организации, защото това дава основата за сградата на социалните условия. Всичко, което не е съвместимо с духовната еволюция на човечеството, просто ще се разпадне; то ще се срине или ще се износи. Всичко това е тясно свързано с онова, което знаците на времето обявяват днес. Тук ние нямаме нужда да правим политическа пропаганда, ако трябва да го изразя така грубо; естествено ние не ще правим това. Изискванията на времето обаче трябва да се съблюдават внимателно от лица, които желаят да се занимават с духовната еволюция на човечеството. Трябва да бъде разбрано, че по пътя, по който предимно се върви днес, Христос ще бъде загубен. Той може да бъде спечелен като законен цар и господар на земята само чрез издигането на човечеството до духовност. Ето в какво трябва да сме сигурни: Христос трябва да се търси не така както различните вери Го търсят днес, вери които по забележителен начин вече са се поддали на всеки възможен компромис при тълкуването Христос - тук и там те дори вече са се уговорили за това как да празнуват Христос като бог на клането. Христово трябва да бъде търсен там, където Той всъщност може да бъде намерен, когато човешките същества дойдат до разбирането на областта на съдбата като една реалност, в която Христос ще бъде намерен, както казахме днес. Само тогава една международна организация ще бъде създадена, която ще означава разпространяване на истинското Християнство по цялата земя. Само за момент трябва да размислим, за да осъзнаете, че ние не сме достигнали тази цел. Помислете си какво би станало, ако вие предложихте на всички хора, които сега говорят, че желаят да установят мир по целия свят - и кой не говори за това! да им предложите програма, която да направи Христос достъпен за цялото човечество. Тогава ще дойде мир, траен мир, дотолкова, доколкото това е изобщо възможно на земята. Предста-

вете си какво всички тези организации /признавам, създадени от искрена добра воля/ ако вие им предложете, такава програма! Ние дори вече преживяхме една "програма за мир", издадена от Христовия представител на земята". Вътре в тази програма обаче вие много не ще намерите Христос. Зная, че тези неща не се взимат достатъчно сериозно понастоящем. И ако не се вземат сериозно, човечеството не ще бъде в състояние да върви по един здравословен път. Така както е необходимост Мистерията на Голгота да бъде схваната на едно духовно равнище, така също е необходимост човешките същества да разберат ясно знаците на времето, да виждат в Духовната Наука нещо, без което даже външната социална структура на бъдещето не може да се създаде.

В заключение аз съм принуден да кажа нещо и вам, което също съм казвал и на други групи. Това е неприятна задача. Това се знае от повечето наши приятели; дори и така аз трябва да направя формално изявление, заради пълнота. Аз не зная дали вие съзнавате, че най-невероятни клевети циркулират в света, приказки от един характер, че човек се учудва как такъв чудовищен импулс може да навлезе в умовете на хората. Нашето духовно-научно движение трябва да бъде запазено от такива - това трябва да се каже - зловни клевети. Необходимо е следователно за непосредствено бъдеще, независимо от факта, - че помощ трябва да бъде на разположение на нашите приятели за проблеми, свързани с езотеричното развитие, че онова, което е било частни конференции в обикновен смисъл повече не могат да стават. Точно тези частни конференции са, които са дали повод на клеветите. Това изказване само по себе си би било непълно обаче, второ трябва да го последва, именно че който желае - очевидно само, който желае! - може да разкаже искрено и напълно всичко, което, е било казано или направено по времето на тези конференции. Няма нищо в нашето .../липсва малко текст/.... говори само истината.

Принуден съм да направя тези две стъпки. Дайте ми малко време обаче и аз съм сигурен, че други начини и средства ще се открият, чрез които да се позволи да се даде на всеки неговите духовно-научни права. Духовно-научното движение обаче не трябва да бъде прекъсвано от неща, които нямат нищо общо с него. Следователно предимно онези, които принадлежат най-истинно и честно на нашето движение, са тези, които трябва да разберат, че тези конференции в обикновен смисъл повече не могат да стават и че аз освобождавам всекиго от каквито и да било задължения. Всеки навсякъде може да извести това, което той желае. Това не е задължение, разбира се, но доколкото се отнася до мене, няма никакви органичния, защото няма нищо, което да не може да бъде казано, ако само действителността и истината се казват. За да се установи истината обаче и двете изисквания трябва да бъдат изпълнени. Много съм наскърбен, че трябва да взема тези мерки. Аз зная обаче, че приятелите, които стоят най-

близо до нашето движение, напълно ще възприемат тази необходимост и ще се съгласят с нея.

Необходимо е да осъзнаем сега сериозността на нашето настоящо положение. Поради тази причина такова едно събрание като настоящето за мен е особено важно, сериозно събитие. Особено сега в това катастрофално време, аз се надявам, че ще можем истински да бъдем проникнати от съзнанието, че ние трябва да стоим един до друг в подкрепа на нашата антропософска цел, да стоим заедно по дух. Дори ако за известно време ние виждаме, че не сме в състояние да се срещаме в пространството, нека да останем заедно в дух. Това е желанието, което аз изразявам, като се отделям от вас: ние сме били заедно в пространството, сега може би за известно време трябва да бъдем заедно в духа.